

Foreløpig nasjonalregnskap for 2023

© Statistisk sentralbyrå, 2024

Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen
skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

Innhold

Perspektiver

Publiseres i Økonomiske analyser 2024/1 (19. mars 2024)

1. Konjunkturutviklingen internasjonalt

Publiseres i Økonomiske analyser 2024/1 (15. mars 2024)

2. Konjunkturutviklingen i Norge

Publiseres i Økonomiske analyser 2024/1 (15. mars 2024)

3. Foreløpig nasjonalregnskap for 2023	3
3.1. Overblikk	3
3.2. Tjenestenæringene	6
3.3. Industri og bergverk	8
3.4. Annen vareproduksjon	9
3.5. Petroleumsvirksomhet og utenriks sjøfart.....	10
3.6. Offentlig forvaltning	11
3.7. Arbeidsmarkedet	13
3.8. Husholdningene.....	15
3.9. Utenrikshandel.....	16
3.10 Faktorinntekt og funksjonell inntektsfordeling	18
3.11. Revisjoner	19

Bokser

3.1. Virkedagseffekter i nasjonalregnskapet	7
3.2. Donasjoner av militært materiell til Ukraina.....	12
3.3. Svak produktivitetsutvikling de siste årene.....	14
3.4. Nasjonalregnskapet revideres i 2024.....	20

Tabeller

3.1. Bruttonasjonalprodukt og næringsaggregater. Millioner kroner og prosentvis vekst ...	5
3.2. Revisjoner i makroøkonomiske hovedstørrelser. Sesongjustert og ujustert. Faste 2021-priser. Prosentvis endring fra foregående periode (sesongjustert) og prosentvis endring fra samme periode året før (ujustert)	20

Vedleggstabeller

1. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Sesongjustert. Faste 2021 priser. Millioner kroner	21
2. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Sesongjustert. Faste 2021-priser. Prosentvis endring fra foregående kvartal	22
3. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Sesongjustert. Prisindekser. 2021=100	23
4. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Sesongjustert. Prisindeks. Prosentvis endring fra foregående kvartal	23
5. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Sesongjustert. Måned. Faste 2021-priser. Prosentvis volumendring fra foregående periode	24

4. Befolkning

Publiseres i Økonomiske analyser 2024/1 (19. mars 2024)

5. Pensjoner

Publiseres i Økonomiske analyser 2024/1 (19. mars 2024)

6. Overlappende virkemidler i klimapolitikken

Publiseres i Økonomiske analyser 2024/1 (19. mars 2024)

7. Økonomiske sjokk og statistikk

Publiseres i Økonomiske analyser 2024/1 (19. mars 2024)

Denne teksten er del av Økonomiske analyser 2024/1 (publiseres 15. mars 2024).

Spørsmål om Nasjonalregnskap:

Pål Sletten, pal.sletten@ssb.no, tlf. 99 29 06 84

Magnus Helliesen, magnus.helliesen@ssb.no, tlf. 40 90 26 15

Julian Paulsen Blytt, julian.blytt@ssb.no, tlf. 40 90 26 17

Publisert 14. februar 2024

© Statistisk sentralbyrå

Standardtegn i tabellen	Symbol
Oppgave mangler	..
Tall kan ikke offentliggjøres	:
Null	0
Foreløpige tall	*

3. Foreløpig nasjonalregnskap for 2023

Foreløpig nasjonalregnskap viser at bruttonasjonalprodukt (BNP) for Fastlands-Norge vokste 0,7 prosent fra 2022 til 2023, målt i faste priser. Den økonomiske utviklingen gjennom året var tilnærmet flat, og preget av høy innenlandsk prisstigning, økte renter og redusert etterspørsel fra husholdningene. Fall i prisene på petroleumsprodukter førte til at samlet BNP gikk ned 10,2 prosent, målt i løpende priser.

3.1. Overblikk

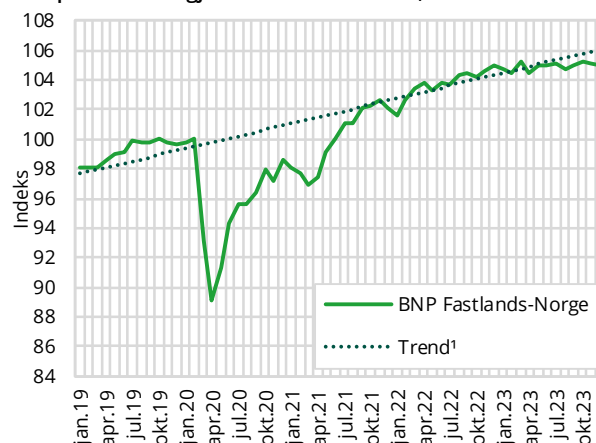
I 2023 var norsk økonomi inne i en konjunkturavmatning. Uvanlig høy prisvekst og rask økning av renta har bidratt til nedgang i husholdningenes etterspørsel og en nedbremsing av den økonomiske veksten. Gjennom året har fastlandsøkonomien utviklet seg forholdsvis flatt, men bildet er sammensatt. Husholdningenes kjøp av flere varer har blitt redusert, og mest av alt deres boliginvesteringer. Uvanlig lite ny boligbygging fant sted i 2023. Aktiviteten har falt i bygge- og anleggsvirksomheten, i varehandelen og i industrinæringer som produserer husholdningsvarer og byggematerialer. Samtidig viser foreløpige tall at næringsinvesteringene, inklusive petroleumsinvesteringene, ligger på et høyt nivå. Det har bidratt til å holde aktiviteten i økonomien oppe. Høye salgspriser har ført til at bruttoproduktet i løpende priser har holdt seg høyt i mange næringer, spesielt i industrien. Sysselsettingen er høy og det er mange ledige stillinger, men sysselsettingsveksten har nesten stoppet opp og ledigheten har økt litt gjennom året.

Foreløpige nasjonalregnskapstall viser en vekst i BNP Fastlands-Norge på 0,7 prosent fra 2022 til 2023, målt i faste priser, se tabell 3.1. Siden norsk økonomi vokste moderat gjennom 2022 var det et positivt overheng¹ inn i 2023. Det bidro 0,8 prosentpoeng til årsveksten i BNP Fastlands-Norge. Samtidig trekkes årsveksten ned med anslagsvis 0,4 prosentpoeng av at det var to færre virkedager i 2023 enn i 2022, se boks 3.1. Justert for sesong- og kalendervariasjon var BNP Fastlands-Norge i 4. kvartal 2023 0,5 prosent høyere enn samme kvartal i 2022.

¹ Begrepet «overheng» beskriver her aktivitetsnivået på slutten i forhold til gjennomsnittsaktiviteten i foregående år. Dersom aktiviteten var høyere (lavere) på slutten av et år enn i snitt, får vi et positivt (negativt) overheng inn i neste år. Dersom utviklingen gjennom et år var flat, ville veksten i året utelukkende kommet av overhengen fra året før. Vanligvis vil veksten i et år komme av både vekst gjennom året og overheng fra foregående år.

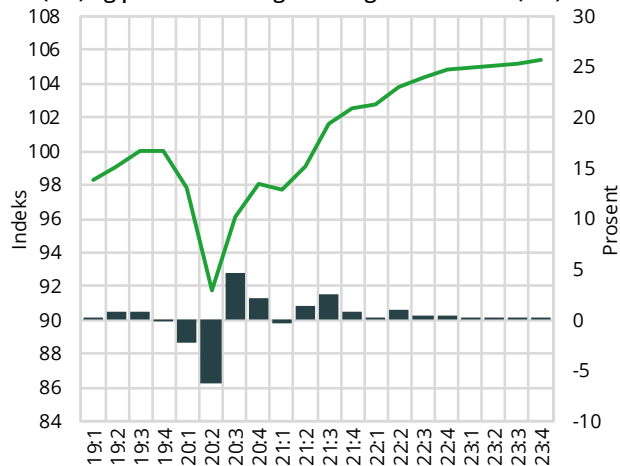
Uvanlige år i norsk økonomisk historie ligger bak oss. Koronapandemien forårsaket et kraftig fall i økonomisk aktivitet i 2020. I 2021 og 2022 tok produksjonen og etterspørselen seg opp, og sysselsettingen økte til høye nivåer. Samtidig førte forstyrrelser i forsyningskjeder, flaskehalser og krig i Europa til en kraftig prisstigning på energi- og råvarer i internasjonale markeder. I første omgang førte det til økte produksjonskostnader

Figur 3.1. Bruttonasjonalprodukt for Fastlands-Norge. Faste 2021-priser. Sesongjustert. Måned. Indeks, februar 2020 = 100

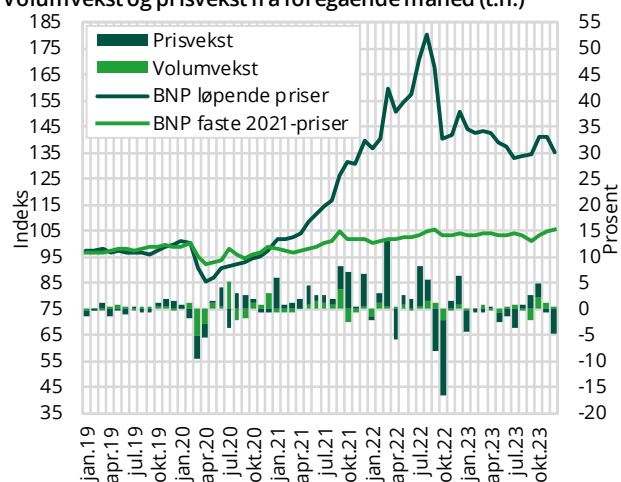
¹ Trenden er beregnet med et HP-filter (lambda = 40 000 på kvartal), men slik at trenden ikke påvirkes direkte av aktivitetsutviklingen i 2020 og 2021
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 3.2. Bruttonasjonalprodukt for Fastlands-Norge. Faste 2021-priser. Sesongjustert. Kvartal. Indeks, 4. kvartal 2019 = 100 (t.v.) og prosent endring fra foregående kvartal (t.h.)

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 3.3. Bruttonasjonalprodukt totalt. Faste og løpende priser. Sesongjustert. Måned. Februar 2020 = 100 (t.v.)
Volumvekst og prisvekst fra foregående måned (t.h.)

Kilde: Statistisk sentralbyrå

for næringslivet, og dyrere strøm for husholdningene. Prisimpulsene forplantet seg etter hvert i den innenlandske økonomien.

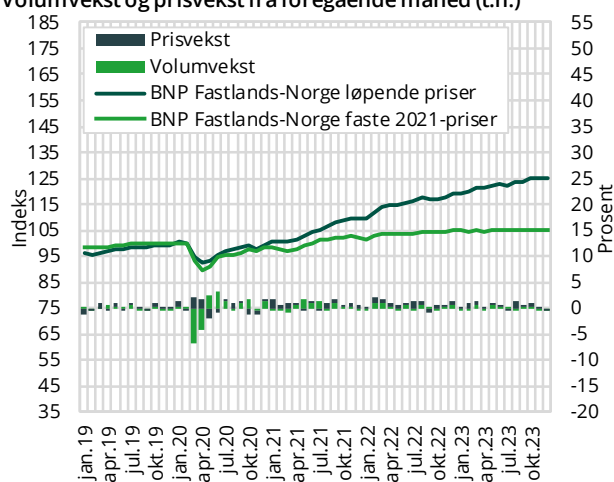
Gjennom 2023 har prisene i økonomien fortsatt å stige mye, men drivkreftene bak prisøkningen har endret seg. I 2021 og 2022 var energivarer spesielt viktige, men prisene på petroleumsprodukter og strøm har falt kraftig fra rekordnivåene i 2022. Likevel økte bruttoproduktdeflatoren² for Fastlands-Norge 5,1 prosent i 2023. Siden 2021 har den vokst 11,4 prosent, se figur 3.5. Bidraget til prisstigningen fra konkurranseutsatte næringer³ er spesielt stort, men prisstigningen i skjermet sektor har tiltatt i 2023. En svekkelse av krona i 2023 har bidratt til en økning i prisen på samlet import på 6,7 prosent. Siden 2021 har importprisene økt 20,6 prosent.

Oppgang i bruttoproduktdeflator og dyrere import har ført til høyere inflasjon enn Norge har opplevd siden 1980-årene. Konsumprisene, målt ved nasjonalregnskapets deflator for husholdningenes konsum, vokste 6,8 prosent fra 2022 til 2023. Siden 2021, har konsumprisene vokst hele 12,5 prosent. Den påløpte årslønningen økte på sin side med 5,3 prosent i 2023. Målt mot prisstigningen på konsumdeflatoren falt reallønnen 1,4 prosent.

² Bruttoproduktdeflatoren er det bredeste målet på prisstigningen i norsk økonomi, og måler prisveksten på bruttoproduktet (produksjonen fratrukket produktinnsats). Noe av produksjonen i Norge går til eksport, og bruttoproduktdeflatoren omfatter således også prisvekst som faller på utenlandske kjøpere av norsk produksjon.

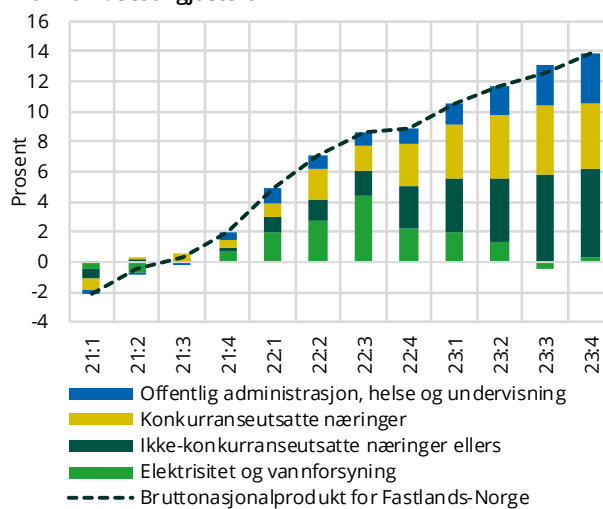
³ Se [Sagelvmo, Slettebø og Strøm \(2023\) «Konkurranseutsatte næringer i Norge»](#) for en detaljert gjennomgang av norsk konkurranseutsatt sektor.

Figur 3.4. Bruttonasjonalprodukt Fastlands-Norge. Faste og løpende priser. Sesongjustert. Måned. Februar 2020 = 100 (t.v.)
Volumvekst og prisvekst fra foregående måned (t.h.)

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 3.5. Prisvekst (prosent) og bidrag til prisvekst (prosentpoeng) for BNP Fastlands-Norge sammenliknet med nivå i 2021. Sesongjustert

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Makroøkonomiske hovedstørrelser

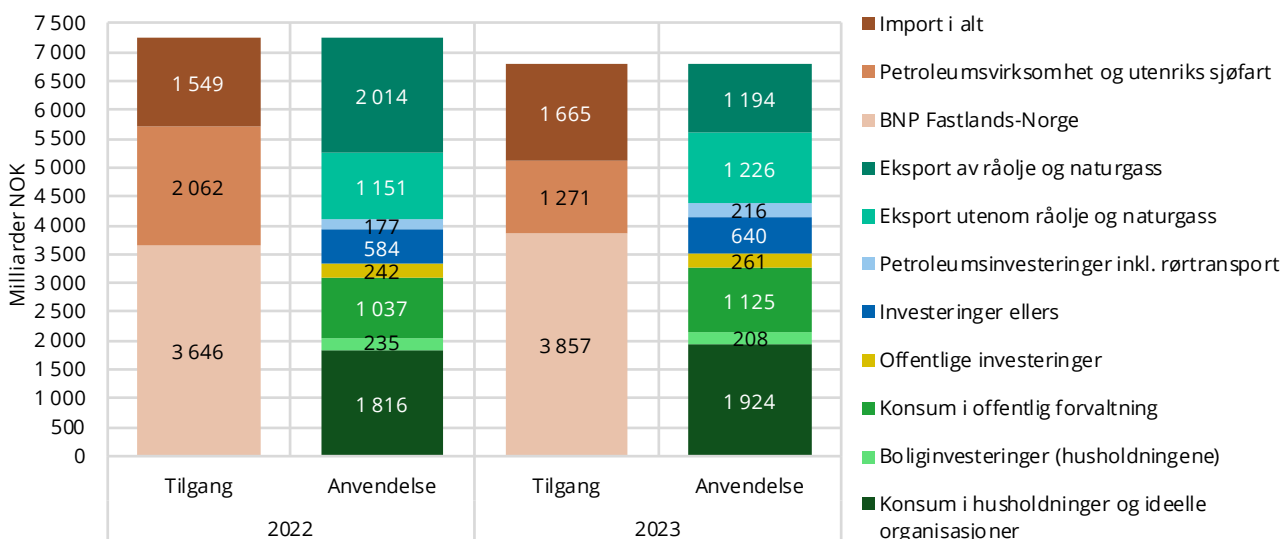
Samlet endte BNP for Norge på 5129 milliarder kroner i 2023, se figur 3.6. Det var store bevegelser i makroøkonomiske hovedstørrelser mellom de to årene, i stor grad grunnet endringer i priser. Fastlands-BNP og import økte i 2023. Likevel ble den samlede tilgangen i økonomien betydelig redusert av et kraftig fall i verdien av olje- og gassproduksjon, fra et rekordhøyt nivå i 2022. De foreløpige nasjonalregnskapstallene anslår nedgangen i petroleumsproduksjonen og -eksporten til om lag 800 milliarder kroner. Eksporten utenom olje og gass økte derimot med 74 milliarder, mens Norges import økte med 116 milliarder. Norges handelsbalanse svekket seg både totalt og utenom olje og gass i 2023.

Tabell 3.1. Bruttonasjonalprodukt og næringsaggregater. Millioner kroner og prosentvis vekst¹

	2021-kroner		Løpende kroner		Prosentvis vekst i faste priser	Prosentvis vekst i løpende priser	Prisvekst
	2022	2023	2022	2023			
Bruttonasjonalprodukt	4 453 893	4 476 791	5 708 190	5 128 639	0,5	-10,2	-10,6
Bruttonasjonalprodukt Fastlands-Norge	3 439 615	3 463 910	3 646 328	3 857 472	0,7	5,8	5,0
Petroleumsvirksomhet og utenriks sjøfart	1 014 277	1 012 880	2 061 862	1 271 167	-0,1	-38,3	-38,3
Fastlands-Norge(basisverdi)	3 002 125	3 031 896	3 221 478	3 400 238	1,0	5,5	4,5
Fastlands-Norge utenom offentlig forvaltning	2 244 804	2 262 888	2 436 292	2 556 091	0,8	4,9	4,1
Industri og bergverk	247 933	248 369	290 250	320 098	0,2	10,3	10,1
Annen vareproduksjon	419 389	417 401	538 952	492 524	-0,5	-8,6	-8,2
Tjenester inkl boligjenester	1 577 482	1 597 118	1 607 089	1 743 468	1,2	8,5	7,2
Offentlig forvaltning	757 321	769 008	785 187	844 147	1,5	7,5	5,9
Produktavgifter og -subsidiar	437 490	432 015	424 850	457 234	-1,3	7,6	9,0

¹ Bruttonasjonalprodukt er målt i markedsverdi, mens bruttoprodukt i næringer er målt i basisverdi.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 3.6. Tilgang og anvendelse i 2022 og 2023. Løpende priser. Milliarder kroner

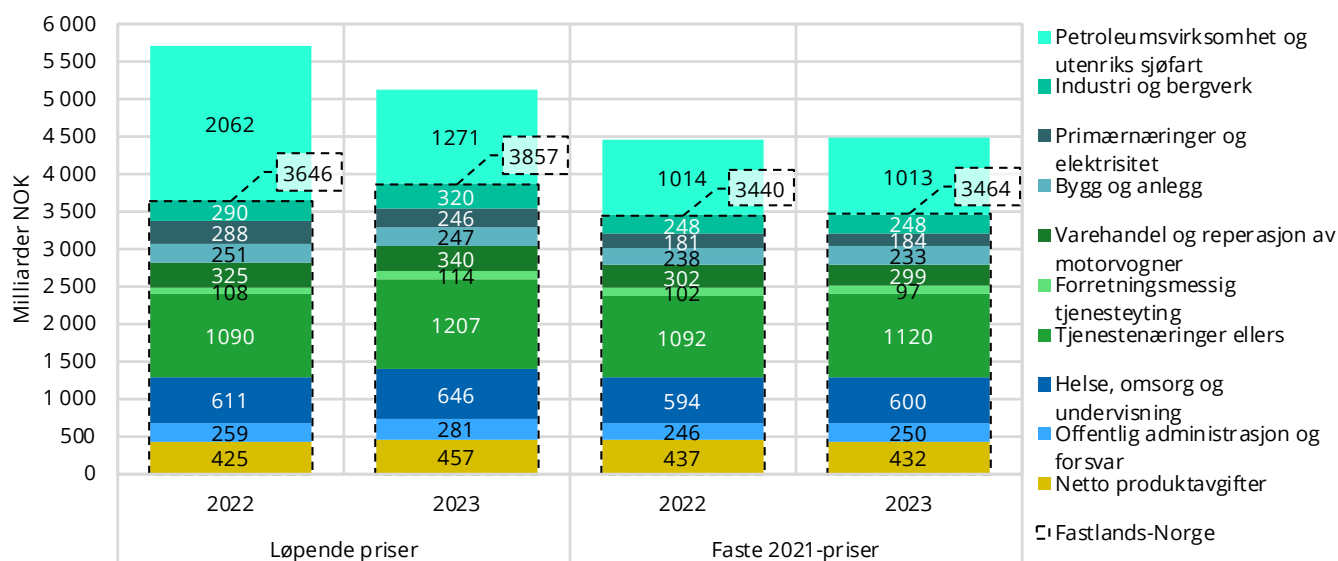
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Husholdningenes konsum økte med over 100 milliarder kroner i 2023, men hele økningen skyldtes økte konsumpriser. Målt i volum viser foreløpige nasjonalregnskapstall en nedgang i konsumet. Husholdningene har altså hatt vesentlig større konsumutgifter i 2023 enn året før, selv om de kjøpte færre varer og tjenester. I tillegg har husholdningenes boliginvesteringer blitt redusert med 28 milliarder kroner. Fallet er det største nasjonalregnskapet har målt siden bankkrisen i 80- og 90-årene.

Etterspørselen fra offentlig forvaltning vokste i 2023, og investeringene i fastlandsnæringene og på norsk sokkel ligger på et høyt nivå historisk sett. Det har bidratt til å holde aktiviteten i økonomien oppe, til tross for nedbremsingen i husholdningenes etterspørsel.

BNP i løpende og faste priser fordelt på utvalgte næringsaggregater vises i figur 3.7 for 2022 og 2023. Fallet i verdien av olje og gass førte til at samlet BNP målt i løpende priser gikk ned hele 10,2 prosent, eller 580 milliarder kroner i 2023. Verdien av BNP Fastlands-Norge økte imidlertid 5,8 prosent, tilsvarende 211 milliarder kroner. Med enkelte unntak, spesielt elektrisitsnæringen, ble verdien av bruttoproduktet i næringene trukket betydelig opp av at priser på næringenes produksjon utviklet seg bedre enn prisene på produktinnsatsen. Dette er tilfelle for industrien, men også blant tjenesteyterne vokste bruttoproduktprisene betydelig i 2023, og langt mer enn de to foregående årene.

Figur 3.7. BNP fordelt på utvalgte næringsaggregater i 2022 og 2023. Løpende og faste 2021-priser. Milliarder kroner

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Usikkerhet i tallene

Det foreløpige nasjonalregnskapet bygger på at en rekke regnskapsstørrelser anslås ved hjelp av ulike indikatorer, og avstemmes mot hverandre innenfor et konsistent regnskapssystem. Det revideres i flere omganger etter hvert som et mer fullstendig informasjonsgrunnlag foreligger. Siste revisjon i en normal publiseringssyklus er knyttet til utarbeiding av endelig nasjonalregnskap, der blant annet årstall innrapportert fra næringslivet er særlig viktig. Endelig nasjonalregnskap for 2023 vil etter normal produksjonssyklus publiseres høsten 2025.

I 2024 gjennomføres en hovedrevisjon av nasjonalregnskapet, se boks 3.4. Hovedrevisjoner fører vanligvis til endringer i nivåttall, mens vekstrater blir mindre endret.

Analyser av revisjonshistorikken til nasjonalregnskapet viser at revisjonene er forholdsvis små, og at det ikke er noen systematisk over- eller undervurdering av BNP i de foreløpige tallene. Det foreløpige regnskapet for 2022 og 2023 preges imidlertid av de store prisendringene i denne perioden, og en har begrenset med erfaring for hvordan store og raske prisendringer vil slå ut.

I beregningsopplegget for det foreløpige nasjonalregnskapet antas det å være et stabilt forhold mellom produksjon, produktinnsats og bruttoprodukt i faste priser i de ulike næringene. Når prisene endrer seg raskt kan imidlertid foretakene endre sammensetningen av både produksjon og produkt-

innsats. Det mest nærliggende eksempelet er at høye strømpriser motiverer energieffektivisering. I tillegg gjør prisvariasjon at anslag for faktiske betalinger er mer usikre, fordi prisen kan være avtalt noe tid før levering. Dette er forhold vi ikke har gode holdepunkter for før vi har regnskapsopplysninger fra selskapene, som foreligger til det endelige nasjonalregnskapet. Det gjør at særlig anslag for tall i løpende priser for 2022 og 2023, herunder tall for driftsresultat, vurderes som mer usikre enn normalt.

3.2. Tjenestenæringene

Innen tjenester inkludert bolig tjenester⁴ vokste bruttoproduktet samlet sett 1,2 prosent fra 2022 til 2023, målt i faste priser. Isolert sett utgjorde det et bidrag til veksten i BNP Fastlands-Norge på 0,6 prosentpoeng. Tjenestenæringene sto altså for mesteparten av veksten i BNP Fastlands-Norge i 2023. Tiltakende prisstigning bidro til en samlet verdivekst på bruttoproduktet i tjenestenæringene på 8,5 prosent, tilsvarende 136 milliarder kroner.

Utvikling i faste priser

Deler av årsveksten i 2023 skyldtes at enkelte tjenestenæringer fortsatt var påvirket av koronapandemien tidlig i 2022. Det gjaldt særlig husholdningsrettet tjenesteyting som overnatting og servering, passasjertransport og kulturell tjenesteyting. Aktiviteten i disse næringene økte betydelig i løpet av 2022, ettersom innhenting etter

⁴ Næringsaggregatet tjenester inkludert bolig tjenester inkluderer all markedsrettet og ideell tjenesteyting i Fastlands-Norge.

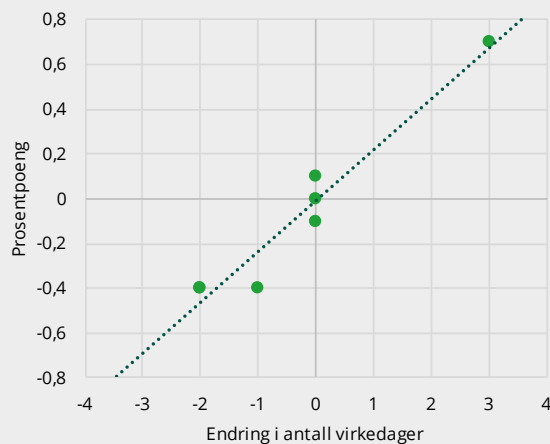
Boks 3.1. Virkedagseffekter i nasjonalregnskapet

Når Statistisk sentralbyrå publiserer månedlig og kvartalsvis nasjonalregnskap justeres alle størrelser for sesong- og kalendervariasjon. Denne beregningsmetoden skiller den underliggende økonomiske utviklingen fra normale, repeterende variasjoner som har å gjøre med årstid, påske, samt andre hellig- og fridager.

Selv om den underliggende økonomiske aktiviteten skulle være uendret fra ett år til det neste, vil det likevel kunne være vekst eller nedgang i nasjonalregnskapet, som følge av endringer i kalendersammensetningen. For eksempel kan det være flere virkedager i ett år enn et annet. Effekten av kalendersammensetning på økonomisk aktivitet er komplisert og vil variere for ulike deler av økonomien, men flere virkedager tenderer til å trekke aktiviteten opp, siden det da typisk foregår noe mer økonomisk aktivitet i løpet av året enn det ellers ville gjort, se figur 1.

I 2023 er det to færre virkedager enn i 2022. Sesong- og kalenderjusteringen «fjerner» denne effekten; dermed er årsveksten i 2023 lavere enn veksten man får om man summerer opp sesong- og kalenderjusterte måneds- eller kvartalstall, se tabell 1.

Figur 1. Anslått bidrag til vekst i BNP Fastlands-Norge fra endret antall virkedager. 2017-2023. Prosentpoeng

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell 1. Utvikling fra 2022 til 2023 i utvalgte størrelser. Ujustert og justert for

	Årsvekst, ujustert	Årsvekst, sesong- og kalenderjustert	Differanse
BNP	0,5	0,8	-0,2
BNP Fastlands-Norge	0,7	1,1	-0,4
Industri og bergverk	0,2	0,4	-0,2
Annen vareproduksjon	-0,5	0,2	-0,6
Tjenester inkl. bolig tjenester	1,2	1,9	-0,6
Offentlig forvaltning	1,5	1,6	0,0
Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	-0,9	-0,7	-0,2
Offentlig konsum	3,6	3,6	0,0
Bruttoinvesteringer	0,3	0,3	0,0

Kilde: Statistisk sentralbyrå

pandemien ble unnagjort. Det bidro til å trekke opp årsveksten fra 2022 til 2023. Gjennom 2023 har derimot veksten i disse næringene flatet ut.

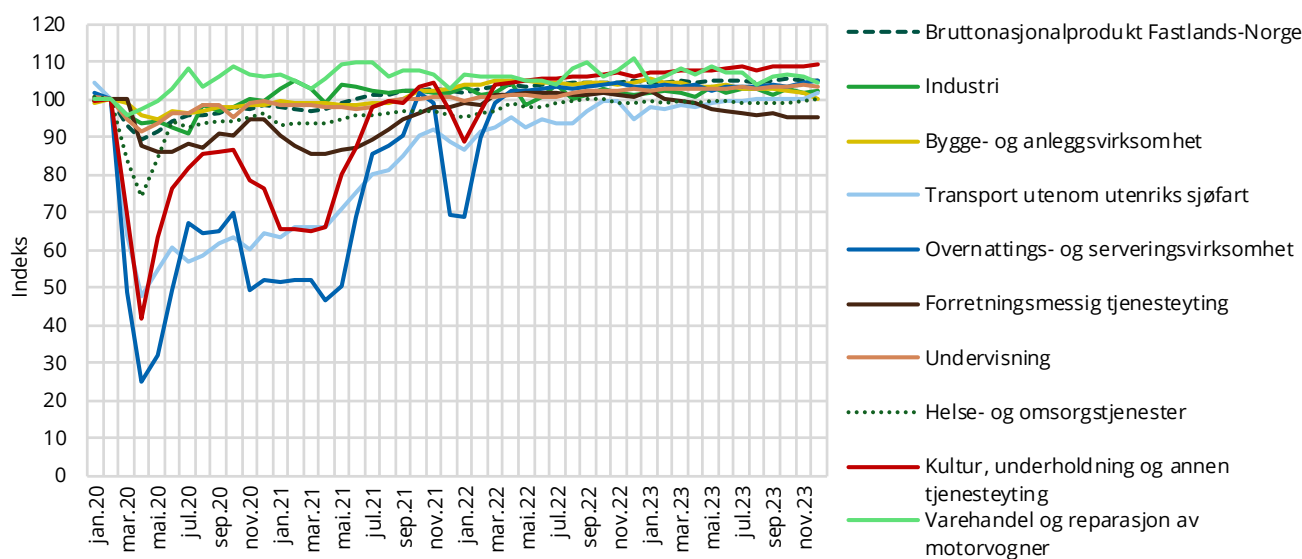
Det var imidlertid også høy vekst i flere tjenesteytende næringer som i liten grad var påvirket av koronapandemien. Det gjaldt spesielt næringsrettet tjenesteyting som teknisk konsulentvirksomhet og tjenester tilknyttet IKT, i tillegg til finans- og forsikringsvirksomhet. Disse næringene vokste jevnt gjennom både 2022 og 2023.

Bruttoproduktet i forretningsmessig tjenesteyting falt på sin side 4,3 prosent i 2023. Nedgangen skyldtes først og fremst kraftig redusert aktivitet innen utleie av arbeidskraft. Det henger sammen med at nye, strammere regler for innleie av arbeidskraft fra bemanningsbyråer ble innført i løpet

av året⁵. Isolert sett trakk fallet i forretningsmessig tjenesteyting ned veksten i BNP Fastlands-Norge med 0,1 prosent. I etterkant av regelendringene har mange sysselsatte fra utleie av arbeidskraft forflyttet seg til andre næringer, deriblant bygge- og anleggsvirksomheten og helse og omsorg. Det omtales nærmere i avsnitt 3.7. Sannsynligvis motvirkes dermed fallet i forretningsmessig tjenesteyting av økt aktivitet i andre deler av økonomien. Totaleffekten på norsk økonomi er imidlertid vanskelig å fastslå.

⁵ De nye reglene innebærer blant annet at adgangen til å innleie fra bemanningsforetak «når arbeidet er av midlertidig karakter» har blitt opphevet, med enkelte unntak for helsepersonell og rådgivings- og konsulent tjenester. I tillegg er det innført forbud mot innleie fra bemanningsforetak til byggearbeid i Oslo, Viken og tidligere Vestfold. Reglene trådte i kraft 1. april 2023 for nye avtaler. For mange avtaler inngått før 1. april trådte de nye reglene i kraft 1. juli 2023.

Figur 3.8. Bruttoprodukt i utvalgte næringer. Faste 2021-priser. Sesongjustert. Måned. Indeks, februar 2020 = 100

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Bruttoproduktet i varehandelsnæringen falt 1,1 prosent i 2023. Næringen inkluderer både detalj-, engros- og bilhandel, men nedgangen i næringen skyldtes særlig redusert etterspørsel etter biler og butikkvarer fra husholdningene. Det omtales nærmere i avsnitt 3.8.

Pris- og verdiutvikling

Den samlede bruttoproduktdeflatoren for tjenester inkludert boligjenester steg 7,2 prosent i 2023. Det er den høyeste prisstigningen målt i nasjonalregnskapet for tjenestenæringene siden 1980-årene.

Da prisene i økonomien begynte å øke uvanlig mye i 2021 og 2022, vokste produksjonskostnadene til tjenesteyterne betydelig. Prisene på tjenestene som næringene selger vokste imidlertid ikke like mye. I kombinasjon med høy lønnsvekst har det ført til en svak utvikling i lønnsomheten blant flere tjenesteytende næringer. I 2023 tiltok imidlertid prisstigningen på tjenesteyternes produksjon, mens prisøkningen på produktinnsatsen ble lavere enn året før.

Det største bidraget til verdøkningen på bruttoproduktet blant tjenestenæringene kom fra finans- og forsikringsvirksomheten. Dette skyldtes økte rentemarginer som følge av at bankene ofte setter opp utlånsrentene raskere enn innskuddsrentene. Det omtales nærmere i boks 3.2 i Økonomiske analyser 4/2023. Målt i løpende priser økte næringens bruttoprodukt med 30 milliarder kroner i 2023. I tillegg vokste verdien av bruttoproduktet innen henholds-

vis transportnæringene, faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting, varehandelen og informasjons- og kommunikasjonstjenester med mellom 10 og 20 milliarder kroner hver.

Investeringene i tjenestenæringene

Foreløpige tall for bruttoinvesteringene i tjenestenæringene viser en vekst på 1,9 prosent fra 2022 til 2023, målt i faste priser. Veksten kom etter en kraftig økning i investeringene i 2022, og foreløpige tall viser at investeringene blant tjenesteyterne ligger på et høyt nivå. Vekst i investeringene innen varehandelen på 4,9 prosent bidro til den samlede investeringsveksten. Utenom varehandelen er kildegrunlaget for å beregne investeringene i tjenestenæringene svakt, og de foreløpige tallene må betraktes som usikre.

3.3. Industri og bergverk

Samlet økte bruttoproduktet i industri og bergverk kun 0,2 prosent i 2023, målt i faste priser. Det var store forskjeller i utviklingen mellom de ulike industrinæringene. Til tross for den svake volumutviklingen, førte høy prisstigning til at bruttoproduktet for industri og bergverk vokste 10,3 prosent, eller 30 milliarder kroner, målt i løpende priser.

Utvikling i faste priser

I de delene av industrien som leverer varer til olje- og gassutvinning var det jevnt over høy volumvekst i 2023. Det gjaldt særlig bygging av oljeplattformer og moduler. Næringen har vokst nær sammenhengende gjennom 2022 og 2023. Høy investe-

ringsaktivitet på norsk sokkel har bidratt til økt oppdragsmengde blant oljeleverandørene, se avsnitt 3.5.

Det var derimot nedgang i konsumrettet industri. Trelast- og trevareindustri sto for det største negative bidraget, noe som kan sees i sammenheng med fallende boliggetterspørsel og redusert aktivitet i bygge- og anleggsvirksomheten, se avsnitt 3.4. I tillegg ble bruttoproduktet redusert i næringsmiddel- og møbelindustriene. Det henger sammen med svak utvikling i etterspørsel fra husholdningene, se avsnitt 3.8.

Det var også kraftig volumnedgang i gummi-, plast- og mineralproduktindustri, samt produksjon av kjemiske råvarer og metaller. Dette er industriproduksjon som i stor grad rettes mot eksport, men noe produksjon går også til innenlandsk anvendelse. Foreløpige tall for 2023 viser at nedgangen i eksporten av disse industriproduktene generelt var langt mer dempet enn fallet i produksjonen. Det tyder på at redusert innenlandsk etterspørsel trakk næringene mest ned. Det gjaldt særlig gummi-, plast- og mineralindustri. Næringen produserer blant annet sement, betong og gipsprodukter, og nedgangen kan sees i sammenheng med fallende innenlandsk etterspørsel fra bygg og anlegg.

Pris- og verdiutvikling

Det har vært kraftig, prisdrevet verdivekst i flere industrinæringer de siste årene. Fra 2022 til 2023 vokste bruttoproduktdeflatoren for industri og bergverk 10,1 prosent. Fra 2021 har den vokst 28,9 prosent. Det innebærer at prisene på produksjonen har utviklet seg sterkere sett i forhold til prisene på produktinnsatsen. Dermed har verdien av bruttoproduktet økt, selv om volumveksten var svak.

I 2023 trakk prisstigning på næringsmidler inkludert bearbeiding av fisk verdien av bruttoproduktet i industrien særlig mye opp. Økte priser på produksjon av metallvarer og elektrisk utstyr ga også store bidrag. Eksportrettede råvarer var den store driveren bak den høye prisstigningen for industrien i 2022, og prisene i flere av disse næringene vokste videre i 2023, men et prisfall på produksjon av metaller trakk verdien av bruttoproduktet i industrien ned betydelig. Til tross for den svake volumveksten i 2023, viser foreløpige tall høy vekst i industrinæ-

ringenes driftsresultater på grunn av prisstigningen, se avsnitt 3.10.

Eksporten av industriprodukter økte 7,7 prosent eller 37 milliarder i 2023 kroner, målt i løpende priser. Verkstedprodukter trakk veksten mest opp med en økning på 34 milliarder kroner, hvor de største bidragene kom fra data og elektronikk og maskiner og utstyr. Deler av veksten knyttet seg til eksport av militært utstyr til Ukraina. I tillegg vokste eksporten av nærings- og nytelsesmidler med 8 milliarder kroner. Samtidig ble veksten trukket ned av et fall i eksporten av metaller på rundt 7 milliarder. Målt i faste priser vokste eksporten av industriprodukter 6,5 prosent i 2023.

Investeringene i industri og bergverk

Investeringene i industri og bergverk vokste 16,3 prosent i 2023, målt i faste priser. Oppgangen var sterk i leverandørindustrien, spesielt innen reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr, og bygging av oljeplattformer. Investeringer i disse næringene rettes mot å utvide kapasiteten på grunn av høy aktivitet innen feltutbygging på norsk sokkel.

Det var også sterk investeringsvekst blant eksportrettede industrinæringer, særlig knyttet til grønn omstilling mot lavere utslipp. Det gjaldt spesielt investeringer knyttet til produksjon av metaller og andre ikke-metallholdige mineraler.

3.4. Annen vareproduksjon

Bruttoproduktet i aggregatet annen vareproduksjon⁶ gikk ned 0,5 prosent i 2023, målt i faste priser. Aktiviteten i primærnæringene og i bygg og anlegg falt, mens bruttoproduktet i kraftnæringene økte. Prisene på primærnæringsvarer vokste betydelig i 2023, men det var et kraftig fall i salgsprisen på elektrisitet. Samlet sett for næringene i annen vareproduksjon førte det til et fall i bruttoproduktet på 8,6 prosent eller 46 milliarder kroner, målt i løpende priser.

Primærnæringene

Foreløpige nasjonalregnskapstall viser en nedgang på bruttoproduktet i jord- og skogbruksnæringen på 9,3 prosent, målt i faste priser. Det var et spesielt svakt år for jordbruket. Tørke på våren og forsommeren, etterfulgt av ekstremvær med mye nedbør på sensommer og høst førte blant

⁶ Næringsaggregatet annen vareproduksjon omfatter primærnæringene, elektrisk kraft og bygge- og anleggsvirksomheten

annet til dårlige korn- og potetavlinger. Det var også nedgang i skogbruket, men dette kom etter et rekordår.

For fiske, fangst og akvakultur falt bruttoproduktet samlet 2,5 prosent, målt i faste priser. Det ble fisket mindre torsk, makrell og sild enn året før, som kan tilskrives reduserte kvoter. Dessuten ble kun om lag 90 prosent av makrellkvoten fisket. For akvakultur var 2023 det andre året på rad med svak nedgang i bruttoproduktet, men nivået var fortsatt høyt sett i et lengre perspektiv.

Det var høy prisstigning på mange primærnæringsprodukter i 2023. Det førte til at verdien av bruttoproduktet blant primærnæringene økte med 14 milliarder kroner, til tross for den negative volumutviklingen. Nesten hele verdiveksten var knyttet til prisstigning på fiskeprodukter, men det var også høye salgspriser på flere jordbruksvarer og tømmer. Verdien av fiskeeksporten økte med om lag 16 prosent, tilsvarende 14 milliarder kroner.

Bruttoinvesteringene i fiske og akvakultur økte kraftig i 2023. Investeringene svinger imidlertid mye fra år til år. Veksten i 2023 skyldtes at det var mye import av nye og brukte fiskebåter til det tradisjonelle fisket, i tillegg til at importen var lav året før. I jord- og skogbruket viser foreløpige tall en nedgang i investeringene.

Kraftnæringene

Bruttoproduktet i elektrisitets-, gass- og varmtvannsforsyningen økte 5,8 prosent, målt i faste priser. Det trakk opp veksten i BNP Fastlands-Norge 0,2 prosentpoeng. Den høye årsveksten skyldtes hovedsakelig økt vannkraftproduksjon. 2022 var et uvanlig tørt år med lite vannkraftproduksjon, mens det var mye nedbør og økt fyllingsgrad i vannmagasinene i 2023. Vindkraftproduksjonen gikk imidlertid ned i 2023.

[Statistisk sentralbyrås elektrisitetsstatistikk](#) viser at strømforbruket i alminnelig forsyning økte 6,1 prosent, fra 76,0 TWh i 2022 til 80,7 TWh i 2023. Økningen i strømforbruket skyldtes i hovedsak uvanlig kaldt vær i 4. kvartal, men redusert strømpris fra 2022 kan også ha bidratt.

Prisnedgangen på elektrisitet i 2023 førte til at verdien på bruttoproduktet i elektrisitets-, gass- og varmtvannsforsyningen falt 29 prosent, eller 56

milliarder kroner. Målt i volum økte eksporten av elektrisk kraft om lag 20 prosent, men prisnedgangen førte likevel til at verdien av krafteksporten falt 39 prosent, tilsvarende 17 milliarder kroner.

Bruttoinvesteringene i kraftnæringene økte 3,8 prosent i 2023, målt i faste priser. Oppgangen skyldtes en vekst i investeringene i overføring og distribusjon av elektrisitet. Reduserte investeringer i produksjonsleddet dempet veksten.

Bygg og anlegg

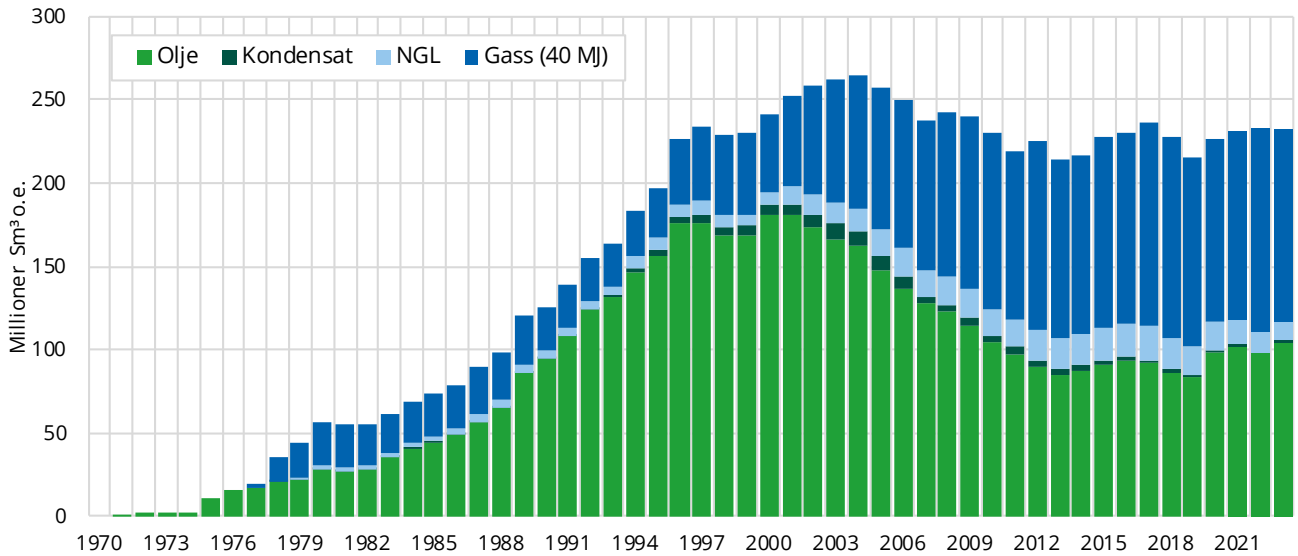
Bruttoproduktet i bygge- og anleggsvirksomheten falt 2,1 prosent i 2023, målt i faste priser. Renteøkningene i 2022 og 2023 har redusert husholdningenes boligetterspørsel og boliginvesteringene falt kraftig i 2023, se avsnitt 3.8. Det har trukket ned aktiviteten innen boligbygging. Ifølge [Boligprodusentenes forening \(boligprodusentene.no\)](#) har nyboligmarkedet utviklet seg svært svakt gjennom året, og antall solgte nyboliger falt 32 prosent fra 2022 til 2023. For å finne tilsvarende svak utvikling må man tilbake til bankkrisen på 90-tallet. I tillegg viser tall fra [Statistisk sentralbyrås byggearealstatistikk](#) at antallet igangsettingstillatelser i 2023 falt til sitt laveste nivå siden 2010. Foreløpig er det ikke tilsvarende nedgang i fullføringstallene for boliger. Dette skyldes at det tar tid før boligene som får igangsettingstillatelse blir fullført, og aktiviteten i bygg og anlegg holdes oppe av oppdrag som er under arbeid. Ifølge siste publisering av [konjunkturtendensene](#) ventes det at nedgangen i bygge- og anleggsvirksomheten vil tilta i 2024.

3.5. Petroleumsvirksomhet og utenriks sjøfart

Bruttoproduktet innen utvinning av råolje og naturgass økte 0,1 prosent i 2023, målt i faste priser. Totalt ble det produsert om lag 233 millioner standard kubikkmeter oljeekvivalenter på norsk sokkel i 2023. Dette er omtrent samme mengde som året før. Produksjonen av naturgass var imidlertid lavere enn i 2022, hovedsakelig på grunn av vedlikehold av gassanlegg både på feltene og på land. Oljeproduksjonen var litt høyere enn året før.

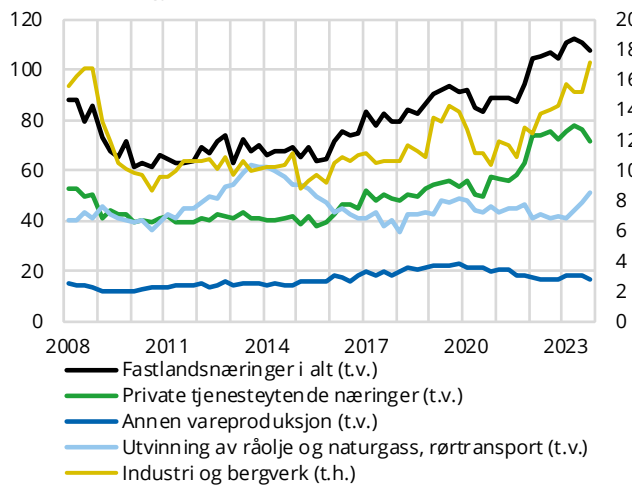
I 2021 og 2022 nådde gassprisene stadig nye, rekordhøye nivåer på grunn av bortfallet av russisk gass i mye av den europeiske energiforsyningen. Prisene holdt seg gjennomgående på lavere nivåer gjennom 2023 enn i 2022 og slutten av 2021. Dette trakk ned verdien av bruttoproduktet i utvin-

Figur 3.9. Olje- og gassproduksjon. 1970-2025

Kilde: Oljedirektoratet

Figur 3.10. Investeringer i fastlandsnæringer og petroleumsvirksomhet. Faste 2021-priser. Sesongjustert. Kvartal. Sesongjustert. Milliarder kroner

Kilde: Statistisk sentralbyrå

ningsnæringen 39,7 prosent, fra rekordhøye 2001 milliarder kroner i 2022, til 1206 milliarder kroner i 2023. Det er likevel den nest høyeste verdien for bruttoprodukt i næringen som er målt i nasjonalregnskapet.

Bruttoinvesteringene i utvinningsnæringen økte 9,6 prosent, målt i faste priser. Høye olje- og gassinntekter og økende etterspørsel etter norsk gass i Europa, i kombinasjon med de gunstige skattevilkårene for PUD-er fram til utgangen av 2022, la til rette for økte investeringer i utvinningsnæringen. Flere felt rapporterte også om forlenget levetid, noe som utløste ytterligere investeringsbehov. Økte kostnader og svekket krone bidro til at investeringene økte 20,9 prosent målt i løpende priser.

Innen tjenester tilknyttet utvinning av råolje og naturgass var det også økt aktivitet, og bruttoproduktet steg 3,4 prosent. Generell økning i aktiviteten på sokkelen, blant annet innen leteaktivitet og utbygging av felt bidro til veksten.

3.6. Offentlig forvaltning

Produksjon og bruttoprodukt

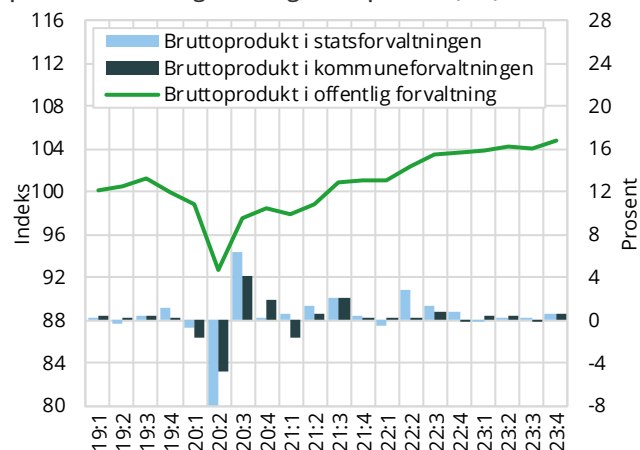
Produksjonen i offentlig forvaltning defineres i nasjonalregnskapet som summen av lønnskostnader, produktinnsats og kapitalslit. Trekker en fra produktinnsatsen, står en igjen med bruttoproduktet i offentlig forvaltning, som vokste 1,5 prosent i 2023, målt i faste priser. Utviklingen i 2021 og 2022 var preget av gjeninnhenting fra pandemiårene og høy vekst, men i 2023 har veksten flatet ut. Et positivt overheng fra 2022 forklarer mye av årsveksten i 2023.

I statsforvaltningen var det en oppgang på 2,0 prosent i 2023. Veksten var bred, men det var særlig helseforetakene og statlig administrasjon som trakk opp.

Bruttoproduktet i kommuneforvaltningen, som også omfatter fylkeskommunene, vokste 1,2 prosent. I likhet med i statsforvaltningen var det en bred oppgang.

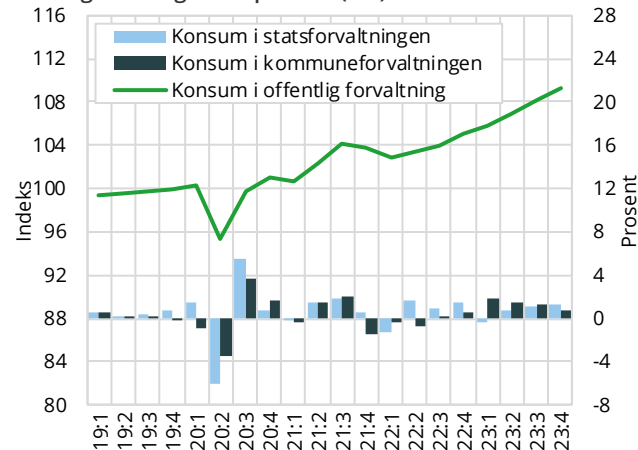
Offentlig forvaltning sto i 2023 for om lag 25,4 prosent av bruttonasjonalproduktet i Fastlands-Norge, opp fra 25,2 prosent i 2022. Det er litt lavere enn i 2019, på 25,7 prosent.

Figur 3.11. Bruttoprodukt i offentlig forvaltning (t.v.), statlig og kommunalt bruttoprodukt (t.h.). Faste 2021-priser. Sesongjustert. Kvartal. Indeks, 4. kvartal 2019 = 100 (t.v.) og prosentvis endring fra foregående periode (t.h.)

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 3.12. Konsum i offentlig forvaltning (t.v.), statlig og kommunalt konsum (t.h.). Faste 2021-priser. Sesongjustert. Kvartal. Indeks, 4. kvartal 2019 = 100 (t.v.) og prosentvis endring fra foregående periode (t.h.)

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Boks 3.2. Donasjoner av militært materiell til Ukraina

Bidragene fra Norge til Ukraina omfatter både sivil og militær støtte. Støtteordningene som helhet har fått navnet Nansen-programmet for Ukraina, og anslås til å være i underkant av 20 milliarder kroner i 2023¹. Om lag 11 milliarder er militær støtte. Norge bidrar blant annet med trening av ukrainske soldater, produksjon av artillerigranater og støtte i form av militært materiell. Noe av materiellet er utstyr som er aktivt i bruk av det norske forsvaret i dag, mens en god del er utrangert, og har blitt satt på lager. Om lag 70 prosent av den militære støtten til Ukraina består av donasjoner av militært materiell fra Forsvaret.

Beholdningen av militært materiell generelt inngår i nasjonalregnskapet i beholdningen av realkapital. Det gjelder også det materiellet som gis bort til Ukraina. Avhending av materiellet i seg selv føres på samme måte som salg av realkapital, der nivået på bruttoinvesteringer samsvarer med verdien av nyanskaffelser fratrukket salg. Selv om faktisk "salgsverdi" i disse tilfellene er lik null, har den avhendede kapitalen en verdi som fastsettes. Dette trekkes isolert sett ned verdien av bruttoinvesteringer i Forsvaret, og dermed for statsforvaltningen samlet i perioden. Likeledes trekkes verdien av realkapitalbeholdningen i statsforvaltningen ned. Siden størrelsen på kapitalslitet er en funksjon av kapitalbeholdningen, vil dette isolert sett også føre til at kapitalslitet blir redusert. Noe av utstyret som avhendes er imidlertid kjøpt inn av det norske forsvaret for flere tiår siden, og til tross for vesentlige oppgraderinger gjennom årene, er gjenstående kapitalverdi

lavere eller går mot null. Er materiellet utgått eller planlagt utgått av Forsvarets operative struktur, så legges bruksverdien eller antatt salgsverdi til grunn. Den delen av materiellet som er en del av Forsvarets operative struktur skal som regel gjenskaffes. I slike tilfeller vil anskaffelseskostnaden legges til grunn for beregningen av avhendet verdi. Nyinvesteringer av materiell til norsk forsvar for å erstatte avhendet materiell trekker på den annen side bruttoinvesteringene og kapitalbeholdning i norsk forsvar opp.

I nasjonalregnskapet og utenriksregnskapet vil donasjonene av militært materiell også regnes som eksport. I utenriksregnskapet og inntekts- og kapitalregnskapet motregnes verdien av eksporten av en kapitaloverføring til Ukraina, slik at verdien av netto finansinvesteringer blir upåvirket av donasjonene. Dermed "betaler" Norge for sin egen eksport.

Imidlertid kommer ikke alt materiell som doneres frem i tallene som direkte eksport til Ukraina, fordi Norge har inngått samarbeid med andre stater om å donere våpensystemer i større kvantum. Et eksempel på dette er MLRS-rakettartillerisystemet som er utfaset av det norske forsvaret. Norge har donert 8 systemer av denne typen i samarbeid med Storbritannia. De sendes til Ukraina via Storbritannia og vil dermed inngå i tall for eksport til Storbritannia.

Nyinvesteringer til norsk forvar, uansett om det er for å erstatte materiell sendt til Ukraina eller ikke, vil dels tilbys fra norsk produksjon, dels fra import.

¹ Meld. St. 8 (2023–2024) Nansen-programmet for Ukraina

Konsum og investeringer i offentlig forvaltning

Konsumet i offentlig forvaltning består av produksjonen i offentlig forvaltning, pluss produktkjøp til husholdninger, fratrukket gebyrer som tas inn fra husholdninger og foretak. Sammen med investeringer i fast realkapital utgjør dette sluttanvendelsen til offentlig forvaltning, som i nasjonalregnskapet er beregnet til 1 386 milliarder kroner

i 2023, målt i løpende priser. Det er en oppgang på 8,4 prosent fra 2022, eller om lag 107 milliarder kroner. Den høye veksten skyldtes i noen grad økte priser på de varer og tjenester offentlig forvaltning konsumerer og investerer i. Målt i faste priser var økningen 3,5 prosent.

Pris- og lønnsveksten i 2023 ble høyere enn anslått da nasjonalbudsjettet ble utarbeidet. Det opprin-

nelige budsjettoplegget ble dermed strammere enn det man hadde planlagt for. I revidert nasjonalbudsjett ble det blant annet tilført mer penger til kommunene og til sykehusene. Til sammen ble sluttanvendelsen i offentlig forvaltning 63 milliarder høyere enn foreslått i nasjonalbudsjettet, og målt i faste priser anslår nasjonalregnskapstallene at både konsum og investeringer vokste noe mer enn opprinnelig budsjettet.

Det offentlige konsumet økte samlet 3,6 prosent. Både stats- og kommuneforvaltningen bidro til veksten. Særlig var det kollektivt konsum av administrasjon, kollektivtransport, brannvesen, veier og lignende som stod for mesteparten av oppgangen.

De offentlige investeringene i fast realkapital vokste 2,8 prosent, men det var en volatil utvikling gjennom året. Svingninger i forsvarsinvesteringene forklarer mye av denne variasjonen. Både i 2022 og i 2023 ble det donert forsvarsmateriell til Ukraina. Det trakk ned forsvarsinvesteringene, se boks 3.2. Samlet økte likevel investeringene i statsforvaltningen, og trakk opp de offentlige investeringene i 2023. Størsteparten av investeringene ble foretatt i den statlige helsenæringen. I kommuneforvaltningen gikk investeringene ned 1,8 prosent, mye grunnet lavere investeringer i undervisningsnæringen. Foruten et oppsving i 2022 har de kommunale investeringene vært nedadgående siden 2019 på årlig basis.

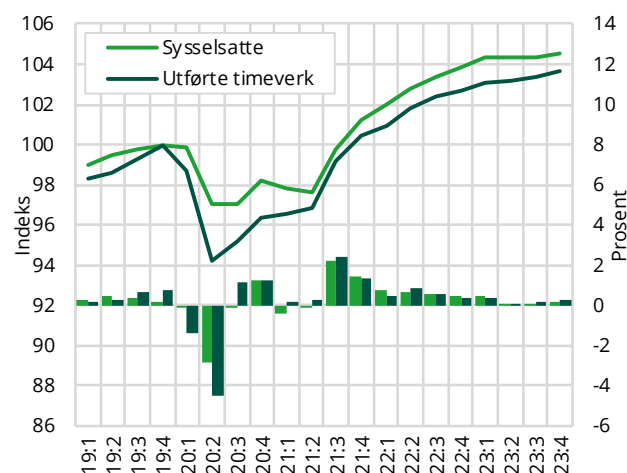
3.7. Arbeidsmarkedet

Sysselsetting

Gjenåpningen etter koronapandemien la til rette for en kraftig økning i sysselsettingen i 2022. Ved inngangen til 2023 var sysselsettingen høy og arbeidsledigheten lav. Gjennom året har sysselsettingsveksten avtatt, og ledigheten økt litt. For 2023 sett under ett økte antall sysselsatte personer med 1,3 prosent, tilsvarende 39 200 sysselsatte.

Sysselsettingen økte mest i starten av året, med en sesongjustert vekst på 0,4 prosent i 1.kvartal. Deretter har kvartalsveksten avtatt og ligget på mellom 0 og 0,1 prosent ut året. Det var sysselsettingsvekst i de fleste næringene, men veksten var særlig sterk i faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting, finansiering og forsikringsvirksomhet og utvinning av råolje og naturgass. Antall sysselsatte personer i offentlig forvaltning, som utgjør om lag 30 prosent

Figur 3.13. Sysselsatte og utførte timeverk. Sesongjustert. Kvartal. Indeks, 4. kvartal 2019 = 100 (t.v.) og prosentvis endring fra foregående periode (t.h.)

Kilde: Statistisk sentralbyrå

av den samlede sysselsettingen i Fastlands-Norge, gikk opp 0,9 prosent fra 2022 til 2023. For markedsrettet virksomhet sett under ett kom sysselsettingsveksten på 1,5 prosent.

Noen næringer sysselsatte færre personer i 2023 enn året før, blant annet forretningsmessig tjenesteyting. Strengere regler for innleie av arbeidskraft trådte i kraft 1. april 2023. Det har bidratt til å redusere sysselsettingen i næringen utleie av arbeidskraft, som inngår i forretningsmessig tjenesteyting. [Statistikken Antall arbeidsforhold og lønn](#) viser at 27 prosent av lønnstakerne som var sysselsatt i denne næringen 1. kvartal 2023 hadde skiftet til en annen næring i 3. kvartal 2023. Flest sysselsatte flyttet seg til bygg og anlegg. Det er næringen hvor innleiereglene ble strammet inn mest, med forbud mot å leie inn arbeidstakere til bygningsarbeid på byggeplasser i Oslo, Viken og tidligere Vestfold. Mange sysselsatte fra bemanningsbyråene har også startet som pleie- og omsorgsarbeidere og økonomi- og logistikkmedarbeidere. Det er næringsområder som historisk har benyttet mye innleid arbeidskraft. Om lag 9800 sysselsatte fra næringen var ikke lenger lønnstakere i 3. kvartal 2023. Nær 40 prosent av disse var utenlandske pendlere, det vil si personer som trolig har forlatt landet.

Tall fra [Arbeidskraftundersøkelsen](#) viser at det har vært en svak økning i ledigheten igjennom året, men nivået er fortsatt lavt. De arbeidsledige utgjorde 3,6 prosent av arbeidsstyrken i 2023 sett under ett. Det er 0,4 prosentpoeng opp fra året før.

Boks 3.3 Svak produktivitetsutvikling de siste årene

Produktivitet er et mål på hvor mye som blir produsert i forhold til ressursinnsatsen. Produktivitetsvekst, altså vekst i produksjon ut over veksten i faktorinnsatsen, kan for eksempel komme av forbedringer knyttet til teknologi, endrete organisasjonsformer og kunnskap.

Det vanligste og enkleste produktivitetsbegrepet er arbeidsproduktivitet (AP) som måler produksjon per enhet arbeidsinnsats. Dette skyldes blant annet at det er lettere å forstå og måle enn andre produktivitetsbegreper. AP kan imidlertid vokse som følge av økt innsats av kapital og andre ressurser – uten økt evne til å produsere mer for gitt samlet ressursinnsats. Derfor brukes også produktivitetsmål som omfatter flere innsatsfaktorer, ofte kalt total faktorproduktivitet (TFP).

I denne gjennomgangen benyttes produktivitet basert på bruttoprodukt. TFP beregnes da ved å inkludere innsats av arbeidskraft og realkapital, mens råvarer, energi og annen produktinnsats holdes utenfor. Produktiviteten til økonomisk aktivitet som ikke omsettes i et marked, særlig produksjon i offentlig forvaltning, lar seg ikke måle med standard metoder. I denne gjennomgangen konsentreres derfor oppmerksomheten om produktivitet i markedsrettet virksomhet.

For flere typer markedsrettet produksjon, særlig tjenester, er det vanskelig å dekomponere veksten i produksjonsverdi i henholdsvis prisvekst og volumvekst. I grunnrentenæringer som for eksempel olje- og gassutvinning, vil endringer i målt produktivitet kunne inneholde andre effekter enn det man normalt tenker på med produktivitetsutvikling. De følgende analysene viser tall både for markedsrettede fastlandsnæringer i alt og for hovednæringer.

Tabell 1 viser den underliggende produktivitetsveksten målt ved AP og TFP for undergrupper av de markedsrettede fastlandsnæringerne. Produksjonen er målt ved bruttoprodukt og arbeidsinnsatsen er målt ved utførte timeverk.

Fra 1970-årene og fram til 2000-årene vokste arbeidsproduktiviteten i markedsrettet virksomhet med godt over 2 prosent, men de neste tiårene har den bremsset ned. I perioden 2020-2023 har arbeidsproduktivitsveksten vært spesielt lav, på kun 0,3 prosent i snitt. Dette skyldes i første omgang at produktiviteten falt betydelig under koronapandemien, og den har ikke vokst nok til å motvirke dette i etterkant. Den gjennomsnittlige TFP veksten var enda litt lavere, 0,1 prosent Industri og annen vareproduksjon har en nedgang i produktiviteten i denne perioden, mens tjenesteproduksjon viser en svak vekst.

Tabell 1. Produktivitetsvekst over perioder i markedsrettede fastlandsnæringer. AP = Arbeidsproduktivitet, TFP = Total faktorproduktivitet. Gjennomsnittlige årlige vekstrater. Prosent

	1973-1983		1984-1991		1992-2003		2004-2011		2012-2019		2020-2023	
	AP	TFP	AP	TFP	AP	TFP	AP	TFP	AP	TFP	AP	TFP
Markedsrettet virksomhet i Fastlands-Norge (utenom boligjenester)	2,6	1,2	2,3	1,4	2,8	2,2	1,3	1,0	1,3	1,0	0,3	0,1
Industri	2,8	1,6	2,1	1,1	1,6	1,1	1,6	1,4	1,0	1,0	-0,4	-0,5
Andre vareproduserende næringer i Fastlands-Norge	3,5	2,4	3,6	2,5	2,1	1,7	1,7	1,2	0,2	-0,6	-0,6	-0,5
Privat tjenesteyting i Fastlands-Norge (utenom boligjenester)	2,0	0,5	1,8	1,0	3,3	2,7	1,2	0,9	1,6	1,4	0,8	0,4

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Ifølge [statistikken Ledige stillinger](#) var antallet ledige stillinger rekordhøyt i 2023, med over 100 000 ledige stillinger i alle årets kvartaler. Antallet har imidlertid blitt redusert jevnt gjennom året.

Tall fra [statistikken Antall arbeidsforhold og lønn](#) viser at antallet ikke-bosatte lønnstakere i Norge vokste i begynnelsen av 2023, sett i forhold til samme periode året før. Videre gjennom året har imidlertid antallet falt, og i 4. kvartal 2023 var det 4,7 prosent færre ikke-bosatte i Norge enn i samme periode i 2022. Sammenligner man antallet ikke-bosatte i 4. kvartal 2023 med samme periode før pandemien i 2019 viser tallene en nedgang på 8,1 prosent. For økonomien som helhet utgjorde ikke-bosatte lønnstakere 2,9 prosent av lønnstakerne i 4. kvartal 2023, mens andelen var 3,3 prosent i 4. kvartal 2019.

Utførte timeverk

Foreløpige tall viser at antall utførte timeverk økte med 0,8 prosent i 2023. Også for timeverkene var det en oppgang i de fleste næringene, men nedgang innen forretningsmessig tjenesteyting, utenriks sjøfart og deler av industrien. Veksten i timeverkene var sterkest for faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting og utvinning av råolje og naturgass. I markedsrettet virksomhet sett under ett kom veksten i timeverkene på 0,7 prosent, mens den var på 1,0 prosent i offentlig forvaltning.

Antallet virkedager kan variere fra år til år og det påvirker utviklingen i de utførte timeverkene. I 2023 var det to færre virkedager enn i 2022. Korrigeret for det ulike antallet virkedager disse årene var veksten anslagsvis 1,6 prosent.

Lønnskostnader og lønnssum

De totale lønnskostnadene økte 7,8 prosent i 2023. Veksten var bredt basert, med sterkest vekst for markedsrettet virksomhet. I offentlig forvaltning var veksten litt svakere, med en vekst på 7,4 prosent.

Fra 1. januar 2023 ble det innført en ekstra arbeidsgiveravgift på 5 prosent for den delen av den årlige lønnsinntekt som overstiger 750 000 kroner. Ifølge [statistikken Grunnlag for arbeidsgiveravgift](#) utgjør den beregnede ekstra arbeidsgiveravgiften 10,4 milliarder kroner. Det tilsvarer 0,5 prosent av totale lønnskostnader. Holdes den ekstra arbeidsgiveravgiften utenom, ville årsveksten vært 7,2 prosent.

Lønnssummen⁷ i nasjonalregnskapets tall økte 6,5 prosent i 2023. Det skyldes både at flere kom i arbeid og at lønningene har økt. Veksten var sterkest i forsvaret, utvinning av råolje og naturgass og elektrisitet-, gass- og varmtvannsforsyning.

Den påløpte årslønnen økte 5,3 prosent i 2023. For å beregne reallønn i nasjonalregnskapet brukes prisveksten for konsum i husholdninger som deflator. Denne beregningsmetoden viser en nedgang i reallønnen på 1,4 prosent.

3.8. Husholdningene

Samlet sett vokste husholdningenes konsum 5,9 prosent i 2023, eller 100 milliarder kroner, målt i løpende priser. Sett under ett skyldtes den høye konsumveksten utelukkende økte priser. Målt i faste priser falt husholdningenes konsum 0,9 prosent.

Tall for husholdningenes disponible inntekt for 4. kvartal og 2023 sett under ett foreligger først ved neste publisering av det kvartalsvise [inntekts- og kapitalregnskapet](#) 6. mars. Tall for 1. til 3. kvartal 2023 viser oppgang i den disponible inntekten grunnet god vekst i både lønns- og pensjonsinntektene, som i noen grad har blitt motvirket av økte renteutgifter. Disponibel inntekt har imidlertid vokst mindre enn konsumutgiftene, og kvartalstallene for de tre første kvartalene tyder dermed på at sparingen i husholdningene har gått ned fra 2022. Fra 2010 til 2019 lå husholdningenes spare-

rate typisk på mellom 7 og 9 prosent, men i pandemiårene var sparingen uvanlig høy siden konsummuligheter ble begrenset av smitteverntiltak. I 2022 falt sparingen kraftig, til 4,5 prosent.

Prisutviklingen

Målt ved nasjonalregnskapets deflator for husholdningenes konsum, økte konsumprisene 6,8 prosent fra 2022 til 2023. Prisen på varekonsumet økte 5,6 prosent, mens prisen på tjenestekonsumet steg 6,2 prosent. Fra 2021 til 2022 var veksten på 5,3 prosent. Samlet har konsumdeflatoren økt 12,5 prosent fra 2021 til 2023. Til sammenlikning steg KPI 5,5 prosent fra 2022 til 2023 og 5,8 prosent fra 2021 til 2022; en samlet økning på 11,6 prosent fra 2021 til 2023. Se boks 3.2 i [Økonomiske analyser 1/2023](#) for en nærmere beskrivelse av forskjellene mellom konsumdeflatoren og KPI.

De mest betydelige bidragene til konsumprisveksten i 2023 kom fra blant annet matvarer, med en prisstigning på 10 prosent, og hotell- og restauranttjenester, som økte i pris med 6,5 prosent. Veksten i konsumdeflatoren avtok i andre halvår av 2023, mye drevet av nedgangen i prisen på elektrisitet.

Faste priser

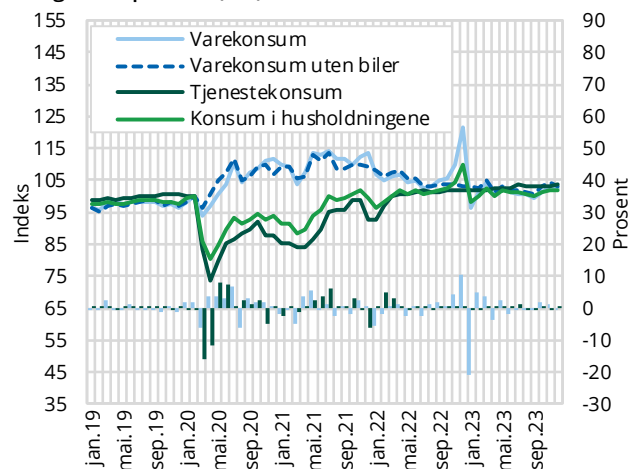
Målt i faste priser gikk varekonsumet ned 5,1 prosent fra 2022 til 2023, mens tjenestekonsumet økte 2,1 prosent. Utviklingen bar preg av en normalisering etter koronaårene, og de største bevegelsene skjedde gjennom 2022. Gjennom 2023 har konsumutviklingen vært uvanlig svak. De største bidragene til nedgangen i konsumet kom fra reduserte kjøp av varer med lengre varighet som husholdningene kjøpte mye av i årene i forkant.

Det største bidraget til nedgangen i konsumet totalt var reduserte kjøp av biler. Husholdningenes bilkonsum var uvanlig høyt i pandemiårene, og det vokste til enda høyere nivåer i slutten av 2022, like før nye avgifter på elbiler ble innført 1. januar 2023. I 2023 har derimot bilkonsumet vært på sitt laveste siden 2016, justert for priseffekter. Fallet i transportmiddelkonsumet trakk isolert sett ned den samlede konsumveksten med 1,5 prosentpoeng.

Utenom bilkjøpene ville det, alt annet likt, vært en nedgang på 2,1 prosent i husholdningenes varekonsum. Reduserte kjøp av møbler og hvitevarer, mat- og drikkevarer og husholdningsutstyr bidro spesielt mye til nedgangen. Tjenestekonsumet

⁷ Lønnssum etter nasjonalregnskapets definisjon er summen av arbeidsgivernes utbetaling av lønn i løpet av året. Størrelsen omfatter hovedsakelig arbeidsgivers utbetaling av lønn til arbeidstakerne før skattetrekk, dette inkluderer dermed også overtidsbetaling, feriepenger, samt bonuser. Sykelønn betalt av arbeidsgiver er ikke inkludert.

Figur 3.14. Konsum i husholdningene, vare- og tjenestekonsum. Faste 2021-priser. Sesongjustert. Måned. Indeks, februar 2020 = 100 (t.v.) og prosentvis endring fra foregående periode (t.h.)

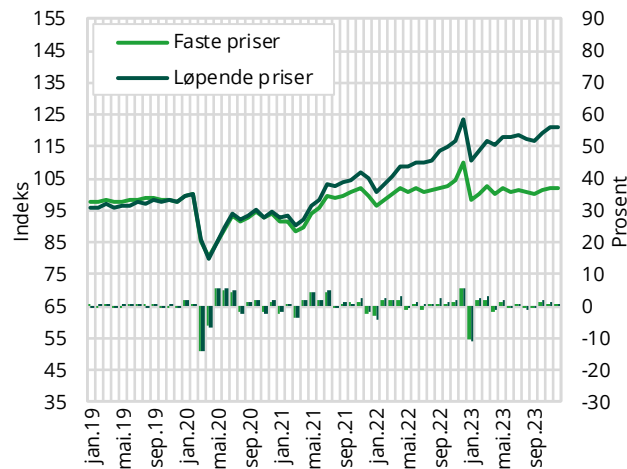
Kilde: Statistisk sentralbyrå

vokste 2,1 prosent fra 2022 til 2023. De største bidragene til veksten var passasjertransport og fritidstjenestene. Sammenliknet med varekonsumet var tjenestekonsumet mer stabilt og voksende gjennom 2023, med få, vesentlige bidragsyttere til nedgang i husholdningenes konsum.

Nordmenns konsum i utlandet vokste hele 14,3 prosent fra 2022 til 2023. Det er det klart største positive bidraget til konsumutviklingen i 2023. Den høye veksten må sees i sammenheng med pandemibegrensninger i begynnelsen av 2022. I 2023 tok utenlandskonsumet seg opp til om lag samme nivåer som før pandemien. Samtidig vokste prisene på nordmenns konsum i utlandet omtrent 16 prosent. Utlendingers konsum i Norge tok seg også kraftig opp, som kan sees i sammenheng med pandemiinnhenting og en svakere krone enn tidligere i 2023.

Samtlige av de største bidragene til konsumutviklingen fra 2022 til 2023 kan i noen grad knyttes til normalisering av husholdningenes handlevaner etter koronapandemien. Konsumet i utlandet vokste kraftig, varekonsumet ble trukket ned av varegrupper som husholdningene kjøpte uvanlig mye av i pandemiårene, og tjenestekonsumet ble trukket opp av tjenestegrupper som tidligere var begrenset av smittetiltak. I de fleste tilfeller har sammensetningen av husholdningenes konsum beveget seg tilbake til nivåer på linje med før pandemien, men det er enkelte, betydelige unntak. Konsumet av flere varer med lang varighet, som biler, møbler og hvitevarer lå på langt lavere nivåer i 2023 enn

Figur 3.15. Konsum i husholdningene. Faste og løpende priser. Sesongjustert. Måned. Indeks, februar 2020 = 100 (t.v.) og prosentvis endring fra foregående periode (t.h.)

Kilde: Statistisk sentralbyrå

like før pandemien. At husholdningene kjøpte mye av disse varene i pandemiårene har sannsynligvis bidratt til å redusere etterspørselen i etterkant, og spesielt i en tid med økte levekostnader og strammere budsjetter. Avgiftsøkningen på biler har sannsynligvis også bidratt til reduksjonen i bilkonsumet.

Boliginvesteringer

Renteøkningene i 2022 og 2023 har redusert boliggetterspørselen kraftig. Husholdningenes boliginvesteringer, som inkluderer kjøp av nye boliger, samt rehabilitering, ombygg og tilbygg, falt hele 15,6 prosent fra 2022 til 2023, målt i faste priser. Ser man nedgangen i husholdningenes konsum og investeringer under ett, ble husholdningenes kjøp redusert med 2,6 prosent i 2023, målt i faste priser. I løpende priser var nedgangen i husholdningenes boliginvesteringer på om lag 28 milliarder kroner. Fallet i boliginvesteringene er det største som nasjonalregnskapet har målt fra ett år til neste siden bankkrisen i 80- og 90-årene. Målt i faste priser var nivået på boliginvesteringene det laveste siden 2011.

3.9. Utenrikshandel

Norges overskudd på handelsbalansen overfor utlandet ble nok en gang historisk høyt i 2023. Foreløpige tall viser at Norges totale eksport i løpende priser endte på 2 420 milliarder kroner, mens importen kom på 1 665 milliarder. Handelsbalansen viser dermed et overskudd på 754 milliarder. Det er mer enn en halvering av overskuddet fra 2022, men det er likevel det nest høyeste overskuddet som nasjonalregnskapet noensinne har målt.

Eksport

Samlet eksport falt 23,6 prosent eller 746 milliarder kroner i 2023. Hele nedgangen skyldtes at prisfallet på naturgass og råolje førte til en reduksjon av inntektene fra olje- og gasseksporten med over 40 prosent.

Eksporten av tradisjonelle varer⁸ og tjenester økte med henholdsvis 5,7 og 8,4 prosent i 2023, tilsvarende 79 milliarder kroner. For tradisjonell vareeksport var det en samlet prisnedgang på 0,4 prosent i 2023, og den høye verdiveksten knyttet seg dermed totalt sett til økt volum. De største bidragene til prisnedgangen kom fra varer som hadde rekordhøy prisstigning i 2022, spesielt elektrisk kraft, men også metaller og raffinerte oljeprodukter. Kraftig prisstigning på blant annet næringsmidler, fisk og verkstedprodukter bidro til å dempe det samlede prisfallet på tradisjonelle varer. Prisstigningen på tjenesteeksporten kom på 5,1 prosent, og ble særlig trukket opp av finans- og forretningstjenester, oljetjenester, sjøfrakt og luftfart.

Justert for priseffekter kom veksten i samlet eksport på 1,4 prosent. Eksportvolumet på olje og gass ble redusert med 1,1 prosent, men tradisjonell vareeksport trakk betydelig opp, med en vekst på 6,1 prosent. Det skyldtes hovedsakelig økt eksport av verkstedprodukter. Volumet på tjenesteeksporten vokste 3,1 prosent. Forretningstjenester og IKT trakk spesielt mye opp.

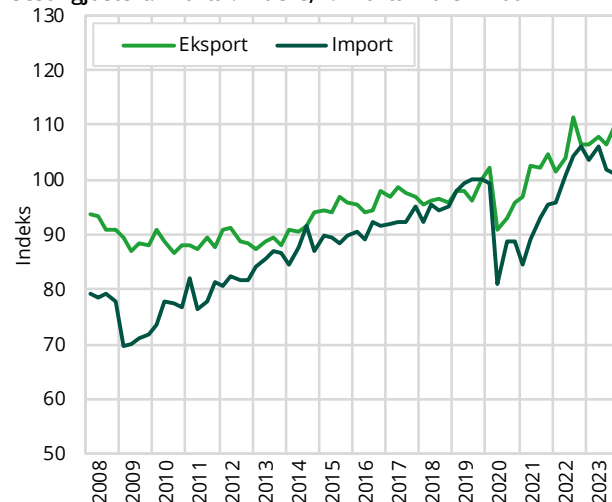
Import

Verdien av samlet norsk import økte 7,5 prosent fra 2022 til 2023, tilsvarende 116 milliarder kroner. Dermed svekket Norges handelsbalanse seg mot utlandet i 2023, både med og uten olje og gass. Importveksten skyldtes først og fremst økte priser, godt hjulpet av kronesvekkelsen i 2023.

Vareimporten vokste med 2,4 prosent og tjenesteimporten med hele 17,5 prosent, målt i løpende priser. Veksten i samlet vareimport skyldtes utelukkende at prisene økte 6,0 prosent, mens importvolumet ble redusert. De største prisbidragene kom fra verkstedprodukter og næringsmidler. For tjenesteimporten kom prisstigningen på 8,6 prosent, særlig trukket opp av økte kostnader tilknyttet reisetrafikk. Økte priser på finans- og forretnings-tjenester trakk også betydelig opp.

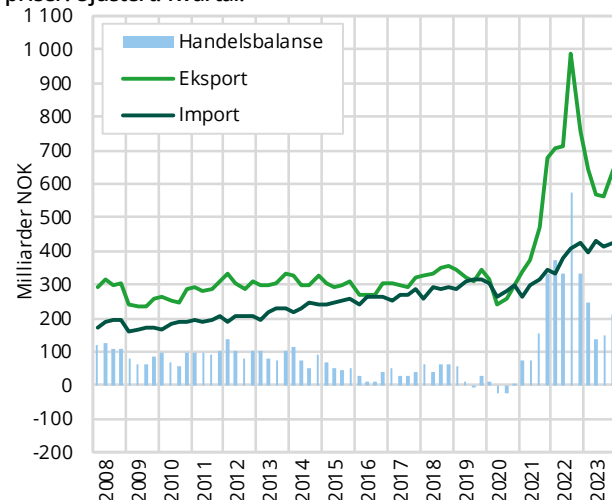
⁸ Tradisjonell vareeksport inkluderer all norsk vareeksport utenom råolje, naturgass, skip, plattformer og fly.

Figur 3.16. Eksport og import. Faste 2021-priser. Sesongjustert. Kvartal. Indeks, 4. kvartal 2019 = 100

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 3.17. Eksport, import og handelsbalanse. Løpende priser. Ujustert. Kvartal.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Målt i faste priser økte importen 0,7 prosent. Volumet på vareimporten falt 3,4 prosent, og det var særlig redusert transportmiddelimport som trakk ned. Det må sees i sammenheng med utviklingen i husholdningenes bilkjøp fra 2022 til 2023, se avsnitt 3.8. I tillegg ble importen av kjemikalier, kjemiske og mineralske produkter, samt tekstiler, klær og skotøy kraftig redusert.

Volumet på tjenesteimporten vokste på sin side 8,1 prosent. Utviklingen i tjenesteimporten i 2023 må sees i sammenheng med pandemiårene i forkant. Begrensningene på utenlandsreiser førte til at reisetrafikken inn og ut av Norge ble kraftig redusert, men fra 2022 til 2023 har nordmenn igjen reist mer til utlandet. Økt reisetrafikk trakk importen spesielt mye opp. Finans- og forretningstjenester utgjorde også store bidrag.

3.10. Faktorinntekt og funksjonell inntektsfordeling

Faktorinntekten er den inntekten som tilfaller produksjonsfaktorene arbeid og kapital. Den kan beregnes både for landet som helhet og for hver næring. Begrepet faktorinntekt er i utgangspunktet knyttet til markedsrettede næringer, og anvendes ikke for offentlig forvaltning eller ideelle organisasjoner. Selv om begrepet ikke lenger er en sentral del av internasjonal nasjonalregnskapsterminologi, er indikatoren fortsatt mye brukt i Norge i Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene. Der konsentreres oppmerksomheten om utviklingen i lønnsandelene over tid, det vil si utviklingen i lønnskostnader som andel av faktorinntekt, særlig for industri og konkurranseutsatt næringsliv. Alternativt kan en rette søkelyset på utviklingen i eierandelene, det vil si utviklingen i driftsresultatet som andel av faktorinntekten.

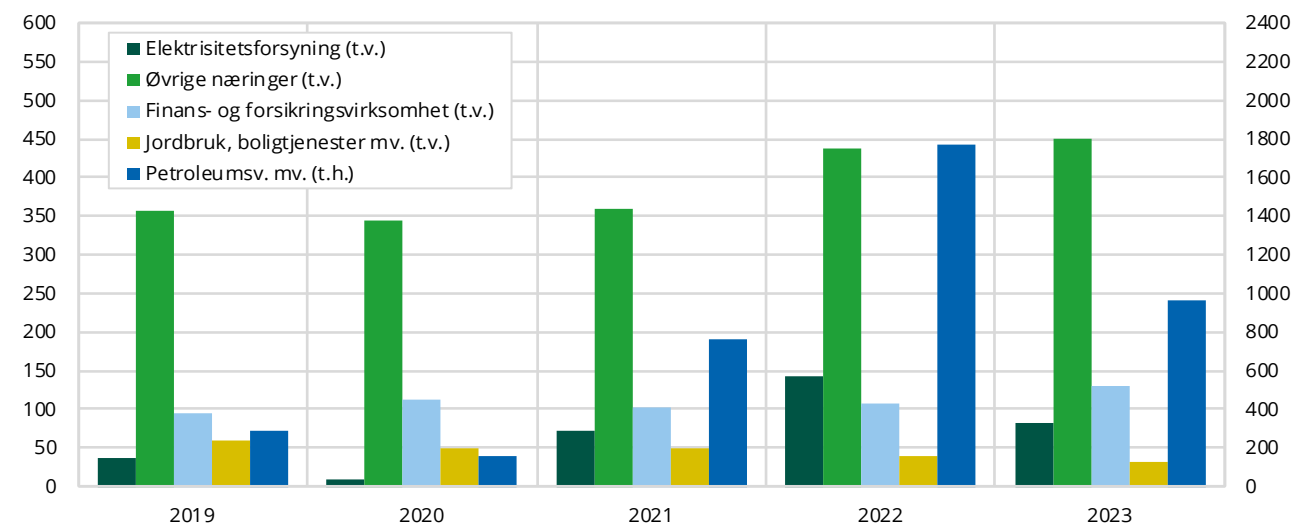
Faktorinntekten blir i nasjonalregnskapet beregnet etter en indirekte metode, som bruttoprodukt minus kapitalslit og netto indirekte skatter, og gir etter fradrag av lønnskostnader et driftsresultat som residual. Driftsresultatet utgjør den beregnede inntekt av kapital i produksjonen, samt godtgjørelse for eierens egen arbeidsinnsats (blant annet i jordbruk og næringer med stort innslag av selvstendig næringsdrivende). Siden beregnet faktorinntekt og driftsresultat er residualstørrelser er usikkerheten relativt stor og tallene kan erfarings-

vis bli gjenstand for betydelige revisjoner. Til endelig nasjonalregnskap for 2021 ble driftsresultatet for Fastlands-Norge revidert opp 29,7 milliarder kroner, sammenlignet med foreløpige tall.

Foreløpige anslag viser at faktorinntekten for Norge sank i overkant av 15 prosent i løpende priser fra 2022 til 2023. Det skyldes først og fremst den sterke nedgangen i bruttoproduktet innen olje- og gassutvinning. For Fastlands-Norge økte faktorinntekten med knapt 5 prosent. Denne oppgangen fordeler seg med en oppgang på 7,7 prosent i lønnskostnader og en nedgang i driftsresultatet på 3,3 prosent. Eiernes andel av faktorinntekten gikk dermed ned fra 2022 til 2023. Det er imidlertid store næringsvise forskjeller i utviklingen i driftsresultat.

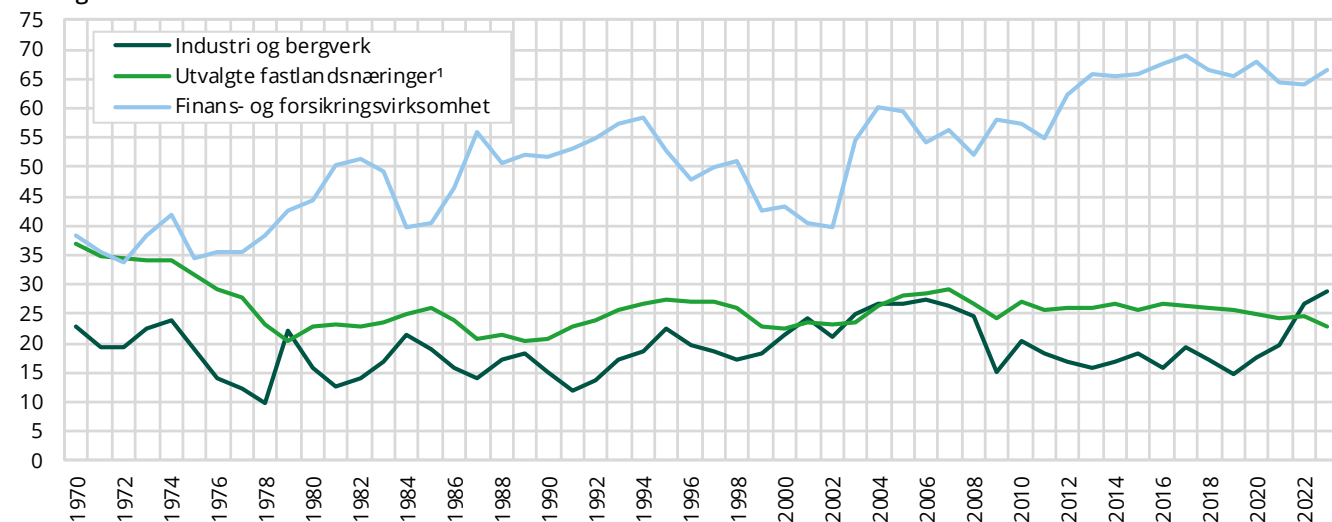
Det har vært store svingninger i eierandelene i enkelte næringer de siste årene. Dette skyldes først og fremst svingninger i bruttoproduktet. Et sentralt skille går mellom de næringer som konkurrerer med utlandet, og de næringene som er skjermet fra slik konkurranse. De konkurranseutsatte næringene må ta prisene på internasjonale markeder for gitt, og disse kan svinge for eksempel med internasjonale konjunkturer eller endringer i kronekursen. De skjermede næringene kan i større grad la økte kostnader slå ut i høyere priser. En implikasjon er at prisene på produksjonen i konkurranseutsatt sektor kan ventes å svinge mer, og det vil slå ut i

Figur 3.18. Driftsresultat i næringslivet. Milliarder kroner. Kvartal. Ujustert

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 3.19. Utvikling i funksjonell inntektsfordeling 1970-2023. Eierandeler (driftsresultat i prosent av faktorinntekt). Utvalgte næringer

¹Ekskludert jord- og skogbruk, industri og bergverk, kraftforsyning, finans- og forsikringstjenester, eiendomsdrift, boligjenester og offentlig forvaltning

Kilde: Statistisk sentralbyrå

bruttoproduktet. Siden lønnsnivået normalt endrer seg langsomt, vil det føre til at eierandelen svinger mer i konkurranseutsatt sektor.

I 2022 og 2023 har det vært høye priser på deler av produksjonen i konkurranseutsatt sektor, delvis grunnet svakere norsk krone. Det har ført til at eierandelen i industrien har blitt høyere enn det som har vært det normale leiet før pandemien, se figur 3.19. Mens eierandelen stort sett har vært mellom 15 og 20 prosent siden finanskrisen i 2009, tyder de foreløpige tallene på at den økte til om lag 25 prosent i 2022 og til om lag 29 prosent i 2023.

Eierandelen i finansnæringen er høy, og har de siste årene ligget mellom 60 og 70 prosent. I finansnæringen har eierandelen ikke vært stabil over tid, men har økt betydelig siden 2003. I denne perioden har inntektene i finansnæringen økt mer enn i øvrige næringer i Fastlands-Norge, samtidig som sysselsettingen har holdt seg om lag uendret. De foreløpige tallene tyder på en viss økning i eierandelen i finansnæringen i 2023.

I øvrig næringsliv på fastlandet har eierandelen holdt seg rundt et stabilt nivå på om lag 25 prosent av faktorinntekten over et lengre tidsrom. De foreløpige tallene tyder imidlertid på at den har falt noe i 2023, til 23 prosent.

3.11. Revisjoner

Ved publisering av nye kvartals- og månedstall revideres tidligere publisert tall. Sesongjusterte serier kan endres, enten som følge av at statistikken som benyttes endres bakover i tid, eller fordi nye perioder tilføyes. Gjennom koronapandemien, fra mars 2020 til mars 2022, ble nye tall behandlet som ekstremverdier, og inngikk ikke i grunnlaget for beregningen av sesongmønsteret. De mange endringene i nasjonalregnskapsstørrelser siden februar 2020 gjør at nye perioder som tilføyes i sesongjusteringen fra og med april 2022, kan gi større revisjoner enn normalt i sesongmønsteret.

Veksten i BNP Fastlands-Norge i 2. og 3. kvartal er uendret fra forrige kvartalspublisering, men for 1. kvartal er veksten oppjustert med 0,1 prosentpoeng. Det skyldes endringer i det beregnede sesongmønsteret, se tabell 3.2.

Veksten i flere sluttanvendelser er revidert. Veksten i offentlig konsum er revidert opp i både 2. og 3. kvartal. Revisjonen skyldes innarbeiding av oppdaterte regnskapstall og kan henføres til revidert konsum av forsvarstjenester og av helse- og omsorgstjenester. For husholdningenes konsum er veksten i 2. kvartal oppjustert, mens veksten i 3. kvartal er nedjustert. Det skyldes blant annet nytt underlagsmateriale til beregning av konsum av fritidstjenester og av konsum i utlandet. Også for samlet eksport har det blitt en forskyvning mellom

kvartalene, som skyldes revisjoner i eksporten av olje og gass. Veksten i samlede investeringer i fast kapital er revidert noe opp i 3. kvartal. Revisjonen kan henføres til investeringer i private tjenesteenheter. Dette er område med forholdsvis svakt statistikkgrunnlag og bygger derfor delvis på en balansering av tilgang og anvendelse av varer og tjenester i regnskapet.

Normalt revideres ikke foregående år ved publisering av utsynsregnskapet. Denne gangen er det imidlertid gjennomført mindre revisjoner i tall for 2022, som bl.a. skyldes ny informasjon om næringsubsidier. Dette slår ut i driftsresultat for enkelte industrinæringer i 2022.

Tabell 3.2. Revisjoner i makroøkonomiske hovedstørrelser. Sesongjustert og ujustert. Faste 2021-priser. Prosentvis endring fra foregående periode (sesongjustert) og prosentvis endring fra samme periode året før (ujustert)

	2. kvartal 2023				3. kvartal 2023			
	Sesongjustert		Ujustert		Sesongjustert		Ujustert	
	Nye tall	Forrige publisering	Nye tall	Forrige publisering	Nye tall	Forrige publisering	Nye tall	Forrige publisering
Bruttonasjonalprodukt (BNP)	-0,3	-0,5	-5,5	-5,5	-0,4	-0,5	-0,6	-0,6
BNP Fastlands-Norge	0,0	0,0	-4,2	-4,2	0,1	0,1	-0,2	-0,3
Husholdningenes konsum	0,8	0,4	4,1	3,3	-0,2	0,5	-3,1	-2,5
Offentlig konsum	1,1	0,9	1,3	1,3	1,2	0,9	1,1	0,8
Bruttoinvestering i fast kapital	0,4	0,7	4,9	5,9	0,1	-2,1	0,6	-2,5
Eksport i alt	1,0	0,4	-1,3	-1,6	-1,3	-0,8	0,3	2,1
Import i alt	2,5	2,2	7,5	6,8	-4,0	-2,5	-4,2	-2,6

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Boks 3.4. Nasjonalregnskapet revideres i 2024

Statistisk sentralbyrå er i gang med en omfattende revisjon av tidsseriene i nasjonalregnskapet og planlegger publiseringer i november og desember 2024.

Eurostat, EUs statistikkbyrå, anbefaler å gjennomføre en hovedrevisjon av nasjonalregnskapet hvert femte år for EU og EØS-landene, med koordinerte oppdaterte publiseringer av resultatene samme år. Revisjonen skal innarbeide ny eller oppdatert statistikk, samt forbedrede metoder. Revisjonen er også på linje med anbefalingene fra IMF og FN.

Revisjonen berører alle delene av nasjonalregnskapssystemet som publiseres av Statistisk sentralbyrå. I Norge har vi fulgt denne anbefalingen og det er tidligere utført syv hovedrevisjoner av nasjonalregnskapet, i tillegg til enkelte mellomrevisjoner.

Nasjonalregnskapet skal måle økonomier som er i kontinuerlig endring over tid. Behovet for hovedrevisjoner skapes av informasjon om endring kommer for sent til å bli inkludert i en vanlig produksjonssyklus. I en hovedrevisjon oppdateres derfor økonomiske strukturer og tidsserier i nasjonalregnskapet. Dette er bakgrunnen for Eurostats strategi med hyppige hovedrevisjoner. Siste hovedrevisjon ble gjennomført i 2019 og for tiden arbeider Statistisk sentralbyrå med hovedrevisjonen 2024, og Eurostat samordner hovedrevisjonsarbeidet i Europa.

Endringene som skal gjennomføres i 2024:

- Innarbeiding av tall basert på ny definisjon av statistiske enheter i næringsstatistikken.
- Inkludere ny næringsstatistikk for næringshovedområdene undervisning, helse og omsorg og kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter
- Oppdatering av beregningene av husholdningenes konsum

- Omlegging av beregningene av bygg- og anleggstjenester
- Oppdatere beregninger, metoder og statistikkgrunnlag for finansielle foretak
- Samordne beregningen av pensjonsforsikring i ulike delregnskap
- Endre motsektor på utlendingers eiendom i Norge
- Rette opp tidsseriene for reinvestert fortjeneste og vurdere beregningsmetoden

Revisjonen skal være konsistent på tvers av ulike deler av nasjonalregnskapet, det vil si at den omfatter publiseringene av

- [Nasjonalregnskapets realregnskap](#)
- [Inntekts- og kapitalregnskapet](#)
- [Finansielle sektorregnskap](#)
- [Utenriksregnskapet](#)
- [Direkteinvesteringer og porteføljeinvesteringer i utlandet](#)
- [Offentlig forvaltnings inntekter og utgifter](#)

I tillegg påvirker endringene tallgrunnlaget til separate regnskapsoppstillinger som er basert på tall fra nasjonalregnskap, såkalte satellittregnskap, som [fylkesfordelt nasjonalregnskap](#), [helseregnskap](#), [ulike miljøregnskap](#), [satellittregnskap for turisme](#), [satellittregnskap for ideelle og frivillige organisasjoner](#) og [utdanningsregnskap](#). Revisjon av disse regnskapene vil først gjennomføres etter at tallseriene i nasjonalregnskapet er på plass.

Hovedrevisjonen innebærer noen forstyrrelser i den løpende driften, dels fordi den legger beslag på ressurser og dels fordi produksjonssystemer må legges om. Det vil medføre at enkelte publiseringer i løpet av 2024 må utsettes. Statistisk sentralbyrå kommer tilbake til eventuelle endringer i statistikk-kalenderen i løpet av februar

Vedleggstabell 1. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Sesongjustert. Faste 2021 priser. Millioner kroner

	Ujustert		Sesongjustert							
	2022	2023	22:1	22:2	22:3	22:4	23:1	23:2	23:3	23:4
Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	1 727 495	1 714 932	416 907	431 357	430 579	448 185	426 679	429 866	429 305	432 390
Konsum i husholdninger	1 625 287	1 611 418	392 502	405 922	404 794	422 319	401 107	404 207	403 359	406 199
Varekonsum	781 498	741 303	195 038	194 101	190 353	206 768	185 208	186 647	184 522	188 205
Tjenestekonsum	780 832	797 026	187 552	195 535	196 997	197 831	197 762	198 863	200 448	200 735
Husholdningenes kjøp i utlandet	113 245	129 476	19 777	29 277	30 649	30 836	31 572	32 317	32 714	33 049
Utlendingers kjøp i Norge	-50 288	-56 388	-9 865	-12 991	-13 205	-13 115	-13 434	-13 621	-14 325	-15 789
Konsum i ideelle organisasjoner	102 208	103 514	24 404	25 435	25 784	25 865	25 571	25 659	25 946	26 191
Konsum i offentlig forvaltning	981 460	1 017 101	243 125	244 250	245 670	248 219	250 101	252 744	255 742	258 309
Konsum i statsforvaltningen	494 542	510 289	120 957	123 061	124 211	126 131	125 769	126 675	128 074	129 635
Konsum i statsforvaltningen, sivilt	435 820	448 555	106 415	108 442	109 583	111 196	110 703	111 361	112 438	113 915
Konsum i statsforvaltningen, forsvar	58 722	61 734	14 543	14 619	14 628	14 935	15 065	15 314	15 636	15 721
Konsum i kommuneforvaltningen	486 918	506 812	122 167	121 190	121 459	122 088	124 332	126 069	127 668	128 674
Bruttoinvestering i fast realkapital	1 044 012	1 046 969	260 330	261 109	260 514	261 984	259 652	260 699	260 974	265 575
Utvinning og rørtransport	166 315	183 720	41 013	42 320	40 907	42 083	41 222	43 997	47 390	51 097
Utenriks sjøfart	16 827	9 359	6 386	3 122	1 566	5 754	1 272	898	2 345	4 846
Fastlands-Norge	860 870	853 890	212 931	215 667	218 042	214 147	217 158	215 803	211 239	209 632
Næringer	420 582	441 110	104 307	105 307	106 595	104 539	110 921	112 465	110 588	107 225
Tjenester tilknyttet utvinning	4 791	5 611	1 005	1 373	1 077	1 327	1 147	1 270	1 416	1 770
Andre tjenester	294 708	300 420	73 521	73 568	75 163	72 504	75 500	77 576	76 009	71 353
Industri og bergverk	54 322	63 203	12 445	13 691	14 004	14 253	15 680	15 238	15 235	17 101
Annen vareproduksjon	66 761	71 876	17 336	16 675	16 350	16 455	18 594	18 381	17 927	17 001
Boliger (husholdninger)	217 072	183 306	55 459	55 375	53 063	53 187	50 890	46 280	44 309	41 829
Offentlig forvaltning	223 217	229 474	53 165	54 984	58 385	56 420	55 346	57 058	56 342	60 578
Bruttoinvestering i verdigjenstander	226	244	56	61	59	51	68	62	60	56
Lagerendring og statistiske avvik	127 459	106 065	28 046	31 248	30 583	26 346	42 553	35 402	19 954	8 033
Bruttoinvestering i alt	1 171 696	1 153 278	288 432	292 417	291 156	288 381	302 273	296 163	280 988	273 663
Innenlandsk sluttanvendelse	3 880 651	3 885 311	948 464	968 025	967 404	984 784	979 052	978 772	966 035	964 363
Etterspørsel fra Fastlands-Norge (ekskl. lagerendring)	3 569 825	3 585 923	872 963	891 274	894 291	910 550	893 937	898 413	896 286	900 332
Etterspørsel fra offentlig forvaltning	1 204 677	1 246 575	296 290	299 235	304 055	304 639	305 447	309 802	312 084	318 888
Eksport i alt	1 944 590	1 972 767	465 321	476 905	511 396	489 078	489 159	494 232	487 874	503 874
Tradisjonelle varer	481 077	510 539	117 374	113 687	124 651	123 344	125 410	128 681	126 552	131 271
Råolje og naturgass	994 142	983 687	240 444	248 368	260 646	245 801	243 271	244 548	243 502	252 468
Skip, plattformer og fly	11 048	5 986	1 642	2 394	5 294	1 719	851	1 564	2 811	760
Tjenester	458 322	472 555	105 861	112 456	120 805	118 215	119 627	119 440	115 009	119 376
Samlet sluttanvendelse	5 825 241	5 858 077	1 413 785	1 444 929	1 478 800	1 473 863	1 468 211	1 473 005	1 453 909	1 468 237
Import i alt	1 371 348	1 381 287	321 136	338 155	349 959	356 226	347 187	355 832	341 761	339 224
Tradisjonelle varer	843 366	812 159	202 300	206 981	213 737	217 095	206 920	209 571	201 475	196 266
Råolje og naturgass	14 483	16 510	2 340	4 569	3 433	4 471	4 374	3 627	4 465	4 317
Skip, plattformer og fly	24 707	24 002	8 458	4 950	5 112	6 187	4 226	10 018	6 178	3 580
Tjenester	488 793	528 615	108 038	121 655	127 677	128 473	131 666	132 616	129 642	135 061
Bruttonasjonalprodukt (markedsverdi)	4 453 893	4 476 791	1 092 649	1 106 774	1 128 842	1 117 637	1 121 024	1 117 173	1 112 148	1 129 013
Bruttonasjonalprodukt Fastlands-Norge (markedsverdi)	3 439 615	3 463 910	847 212	856 356	860 714	864 310	865 786	866 098	867 059	868 850
Oljevirksomhet og utenriks sjøfart	1 014 277	1 012 880	245 437	250 419	268 128	253 327	255 238	251 074	245 089	260 164
Fastlands-Norge (basisverdi)	3 002 125	3 031 896	738 414	746 813	751 981	755 225	756 402	758 644	759 692	760 634
Fastlands-Norge utenom offentlig forvaltning	2 244 804	2 262 888	552 215	557 985	561 129	563 892	564 778	566 588	567 669	567 366
Industri og bergverk	247 933	248 369	62 475	61 866	62 436	62 310	62 404	62 388	62 609	62 561
Annen vareproduksjon	419 389	417 401	105 408	104 867	103 751	103 193	104 492	104 970	105 140	103 268
Tjenester inkl. boligjenester	1 577 482	1 597 118	384 332	391 252	394 943	398 389	397 882	399 230	399 920	401 537
Offentlig forvaltning	757 321	769 008	186 198	188 829	190 851	191 333	191 623	192 056	192 024	193 268
Produktavgifter og -subsidier	437 490	432 015	108 799	109 543	108 734	109 085	109 385	107 454	107 366	108 216

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Vedleggstabell 2. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Sesongjustert. Faste 2021-priser. Prosentvis endring fra foregående kvartal

	Ujustert		Sesongjustert							
	2022	2023	22:1	22:2	22:3	22:4	23:1	23:2	23:3	23:4
Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	6,2	-0,7	-2,7	3,5	-0,2	4,1	-4,8	0,7	-0,1	0,7
Konsum i husholdninger	5,9	-0,9	-2,6	3,4	-0,3	4,3	-5,0	0,8	-0,2	0,7
Varekonsum	-3,8	-5,1	-5,2	-0,5	-1,9	8,6	-10,4	0,8	-1,1	2,0
Tjenestekonsum	10,2	2,1	-0,1	4,3	0,7	0,4	0,0	0,6	0,8	0,1
Husholdningenes kjøp i utlandet	265,1	14,3	10,0	48,0	4,7	0,6	2,4	2,4	1,2	1,0
Utlandingers kjøp i Norge	199,4	12,1	13,2	31,7	1,7	-0,7	2,4	1,4	5,2	10,2
Konsum i ideelle organisasjoner	11,9	1,3	-4,8	4,2	1,4	0,3	-1,1	0,3	1,1	0,9
Konsum i offentlig forvaltning	1,1	3,6	-0,8	0,5	0,6	1,0	0,8	1,1	1,2	1,0
Konsum i statsforvaltningen	2,7	3,2	-1,2	1,7	0,9	1,5	-0,3	0,7	1,1	1,2
Konsum i statsforvaltningen, sivilt	2,5	2,9	-1,5	1,9	1,1	1,5	-0,4	0,6	1,0	1,3
Konsum i statsforvaltningen, forsvar	4,0	5,1	1,5	0,5	0,1	2,1	0,9	1,6	2,1	0,5
Konsum i kommuneforvaltningen	-0,5	4,1	-0,4	-0,8	0,2	0,5	1,8	1,4	1,3	0,8
Bruttoinvestering i fast realkapital	5,2	0,3	2,1	0,3	-0,2	0,6	-0,9	0,4	0,1	1,8
Utvinning og rørtransport	-7,1	10,5	-11,1	3,2	-3,3	2,9	-2,0	6,7	7,7	7,8
Utenriks sjøfart	26,4	-44,4	36,7	-51,1	-49,9	267,5	-77,9	-29,4	161,0	106,7
Fastlands-Norge	7,6	-0,8	4,2	1,3	1,1	-1,8	1,4	-0,6	-2,1	-0,8
Næringer	17,1	4,9	10,6	1,0	1,2	-1,9	6,1	1,4	-1,7	-3,0
Tjenester tilknyttet utvinning	146,8	17,1	60,4	36,7	-21,5	23,2	-13,6	10,8	11,5	24,9
Andre tjenester	26,6	1,9	17,4	0,1	2,2	-3,5	4,1	2,7	-2,0	-6,1
Industri og bergverk	15,2	16,3	-3,3	10,0	2,3	1,8	10,0	-2,8	0,0	12,2
Annen vareproduksjon	-13,6	7,7	-4,8	-3,8	-2,0	0,6	13,0	-1,1	-2,5	-5,2
Boliger (husholdninger)	-1,4	-15,6	2,0	-0,2	-4,2	0,2	-4,3	-9,1	-4,3	-5,6
Offentlig forvaltning	1,3	2,8	-4,3	3,4	6,2	-3,4	-1,9	3,1	-1,3	7,5
Bruttoinvestering i verdigjenstander	74,9	8,3	27,4	9,6	-3,8	-12,1	31,3	-8,5	-3,6	-6,2
Lagerendring og statistiske avvik	37,8	-16,8	89,4	11,4	-2,1	-13,9	61,5	-16,8	-43,6	-59,7
Bruttoinvestering i alt	8,0	-1,6	6,9	1,4	-0,4	-1,0	4,8	-2,0	-5,1	-2,6
Innenlandsk sluttanvendelse	5,4	0,1	0,6	2,1	-0,1	1,8	-0,6	0,0	-1,3	-0,2
Etterspørsel fra Fastlands-Norge (ekskl. lagerendring)	5,1	0,5	-0,5	2,1	0,3	1,8	-1,8	0,5	-0,2	0,5
Etterspørsel fra offentlig forvaltning	1,1	3,5	-1,4	1,0	1,6	0,2	0,3	1,4	0,7	2,2
Eksport i alt	4,5	1,4	-3,0	2,5	7,2	-4,4	0,0	1,0	-1,3	3,3
Tradisjonelle varer	-2,5	6,1	-3,0	-3,1	9,6	-1,0	1,7	2,6	-1,7	3,7
Råolje og naturgass	1,3	-1,1	-2,6	3,3	4,9	-5,7	-1,0	0,5	-0,4	3,7
Skip, plattformer og fly	-45,0	-45,8	-79,4	45,8	121,1	-67,5	-50,5	83,7	79,8	-73,0
Tjenester	25,1	3,1	1,9	6,2	7,4	-2,1	1,2	-0,2	-3,7	3,8
Samlet sluttanvendelse	5,1	0,6	-0,6	2,2	2,3	-0,3	-0,4	0,3	-1,3	1,0
Import i alt	12,5	0,7	0,4	5,3	3,5	1,8	-2,5	2,5	-4,0	-0,7
Tradisjonelle varer	3,4	-3,7	1,9	2,3	3,3	1,6	-4,7	1,3	-3,9	-2,6
Råolje og naturgass	-26,3	14,0	-38,1	95,3	-24,9	30,3	-2,2	-17,1	23,1	-3,3
Skip, plattformer og fly	-34,1	-2,9	-28,0	-41,5	3,3	21,0	-31,7	137,1	-38,3	-42,1
Tjenester	41,2	8,1	2,1	12,6	4,9	0,6	2,5	0,7	-2,2	4,2
Bruttonasjonalprodukt (markedsverdi)	3,0	0,5	-0,7	1,3	2,0	-1,0	0,3	-0,3	-0,4	1,5
Bruttonasjonalprodukt Fastlands-Norge (markedsverdi)	3,7	0,7	0,2	1,1	0,5	0,4	0,2	0,0	0,1	0,2
Oljevirkosomhet og utenriks sjøfart	0,6	-0,1	-3,8	2,0	7,1	-5,5	0,8	-1,6	-2,4	6,2
Fastlands-Norge (basisverdi)	4,0	1,0	0,3	1,1	0,7	0,4	0,2	0,3	0,1	0,1
Fastlands-Norge utenom offentlig forvaltning	4,4	0,8	0,5	1,0	0,6	0,5	0,2	0,3	0,2	-0,1
Industri og bergverk	-0,5	0,2	-0,1	-1,0	0,9	-0,2	0,2	0,0	0,4	-0,1
Annen vareproduksjon	0,7	-0,5	1,2	-0,5	-1,1	-0,5	1,3	0,5	0,2	-1,8
Tjenester inkl. boligjenester	6,2	1,2	0,4	1,8	0,9	0,9	-0,1	0,3	0,2	0,4
Offentlig forvaltning	3,0	1,5	-0,2	1,4	1,1	0,3	0,2	0,2	0,0	0,6
Produktavgifter og -subsidiar	1,9	-1,3	-0,4	0,7	-0,7	0,3	0,3	-1,8	-0,1	0,8

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Vedleggstabell 3. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Sesongjustert. Prisindekser. 2021=100

	Ujustert		Sesongjustert							
	2022	2023	22:1	22:2	22:3	22:4	23:1	23:2	23:3	23:4
Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	105,1	112,2	101,7	103,9	106,4	108,3	109,4	111,9	112,6	114,4
Konsum i offentlig forvaltning	105,7	110,6	104,5	105,6	106,3	106,5	108,1	109,4	111,1	113,7
Bruttoinvestering i fast kapital	107,6	114,6	104,3	106,9	108,7	110,6	112,2	114,2	114,8	117,1
Fastlands-Norge	107,8	113,9	104,4	107,1	109,1	110,6	111,8	113,6	114,1	116,1
Innenlandsk sluttanvendelse	105,4	112,6	101,6	105,3	110,6	106,2	108,4	110,1	116,4	116,9
Etterspørsel fra Fastlands-Norge	105,9	112,1	103,1	105,1	107,0	108,3	109,6	111,6	112,5	114,6
Eksport i alt	162,8	122,7	156,4	164,7	182,9	143,6	138,5	130,0	106,9	114,3
Tradisjonelle varer	130,2	129,7	123,3	131,7	134,4	132,2	133,3	130,7	126,1	128,7
Samlet sluttanvendelse	124,6	116,0	119,7	124,9	135,6	118,6	118,4	116,8	113,2	116,0
Import i alt	113,0	120,6	107,8	111,5	116,0	116,2	118,9	120,2	119,8	123,0
Tradisjonelle varer	115,6	122,3	109,5	114,8	119,9	118,3	121,8	122,3	119,8	125,1
Bruttonasjonalprodukt (markedsverdi)	127,4	113,6	123,2	129,0	141,7	119,4	118,2	115,7	111,2	113,9
Bruttonasjonalprodukt Fastlands-Norge (markedsverdi)	105,0	110,1	103,7	105,7	107,2	107,5	109,4	110,8	112,0	113,3

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Vedleggstabell 4. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Sesongjustert. Prisindeks. Prosentvis endring fra foregående kvartal

	Ujustert		Sesongjustert							
	2022	2023	22:1	22:2	22:3	22:4	23:1	23:2	23:3	23:4
Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	5,1	6,7	0,5	2,1	2,4	1,8	1,0	2,3	0,7	1,5
Konsum i offentlig forvaltning	5,7	4,6	2,7	1,1	0,6	0,2	1,5	1,3	1,5	2,4
Bruttoinvestering i fast kapital	7,6	6,5	1,8	2,6	1,7	1,7	1,5	1,8	0,5	2,1
Fastlands-Norge	7,8	5,6	1,5	2,6	1,9	1,4	1,1	1,6	0,5	1,7
Innenlandsk sluttanvendelse	5,4	6,8	2,4	3,6	5,0	-3,9	2,0	1,6	5,7	0,5
Etterspørsel fra Fastlands-Norge	5,9	5,9	1,4	1,9	1,8	1,2	1,2	1,8	0,8	1,8
Eksport i alt	62,8	-24,7	18,8	5,3	11,0	-21,5	-3,6	-6,1	-17,8	6,9
Tradisjonelle varer	30,2	-0,4	12,1	6,8	2,1	-1,6	0,8	-1,9	-3,5	2,0
Samlet sluttanvendelse	24,6	-6,9	8,6	4,4	8,5	-12,5	-0,2	-1,3	-3,1	2,5
Import i alt	13,0	6,7	4,6	3,4	4,0	0,2	2,3	1,1	-0,4	2,7
Tradisjonelle varer	15,6	5,8	5,2	4,8	4,4	-1,3	3,0	0,4	-2,0	4,4
Bruttonasjonalprodukt (markedsverdi)	28,4	-10,8	9,4	4,8	9,8	-15,7	-1,0	-2,1	-3,9	2,4
Bruttonasjonalprodukt Fastlands-Norge (markedsverdi)	6,1	4,9	1,8	1,9	1,4	0,3	1,8	1,3	1,0	1,2

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Vedleggstabell 5. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Sesongjustert. Måned. Faste 2021-priser. Prosentvis volumendring fra foregående periode

	Apr. 2023	Mai 2023	Juni 2023	Juli 2023	Aug. 2023	Sep. 2023	Okt. 2023	Nov. 2023	Des. 2023
Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	-1,8	1,4	-0,7	0,5	-0,7	-0,5	1,0	0,4	0,1
Konsum i husholdninger	-1,9	1,5	-0,8	0,5	-0,7	-0,5	1,0	0,4	0,0
Varekonsum	-4,0	2,5	-1,8	-0,1	-0,5	-0,8	2,0	1,3	-0,5
Tjenestekonsum	0,4	0,1	0,1	1,2	-0,6	-0,1	0,3	-0,1	0,5
Husholdningenes kjøp i utlandet	-1,6	2,0	-1,5	2,3	-1,1	0,1	1,4	-1,8	3,7
Utlendingers kjøp i Norge	3,2	-2,2	-3,7	5,8	2,7	2,5	4,8	0,2	7,4
Konsum i ideelle organisasjoner	0,3	0,1	0,3	0,4	0,4	0,8	-0,1	0,3	0,7
Konsum i offentlig forvaltning	-0,2	1,0	0,7	-0,2	0,7	0,4	0,0	0,5	0,4
Konsum i statsforvaltningen	-0,6	1,1	0,9	-0,9	1,1	0,8	-0,1	0,2	0,8
Konsum i statsforvaltningen, sivilt	-0,8	1,2	0,9	-1,1	1,2	0,8	0,0	0,2	0,8
Konsum i statsforvaltningen, forsvar	0,5	0,5	0,9	0,5	0,8	0,9	-1,1	0,6	1,1
Konsum i kommuneforvaltningen	0,3	0,8	0,5	0,5	0,3	0,0	0,1	0,8	0,0
Bruttoinvestering i fast realkapital	-4,6	4,8	1,1	-2,5	1,6	-2,1	4,6	-0,1	-5,2
Utvinning og rørtransport (bruttoinvestering)	7,2	-0,7	-3,5	10,6	1,4	-2,9	16,8	-2,2	-14,9
Utenriks sjøfart (bruttoinvestering)	-134,6	-232,2	525,8	-98,1	..	-71,7	215,0	0,0	-0,6
Fastlands-Norge (bruttoinvestering)	-6,3	5,6	1,1	-3,9	-0,9	-0,2	0,3	0,4	-2,8
Næringer (bruttoinvestering)	-7,2	1,7	12,7	-8,8	-1,7	1,2	-2,2	0,4	-3,7
Tjenester tilknyttet utvinning (bruttoinvestering)	3,6	4,6	0,3	5,2	5,9	1,0	19,9	0,4	3,9
Andre tjenester (bruttoinvestering)	-6,5	4,3	11,5	-13,0	5,3	-0,2	-4,8	-2,0	-5,2
Industri og bergverk (bruttoinvestering)	-6,4	3,2	1,2	-3,6	3,0	-0,6	12,1	-1,3	1,3
Annen vareproduksjon (bruttoinvestering)	-11,3	-10,4	30,3	3,0	-29,3	9,8	-5,7	12,9	-3,5
Boliger (husholdninger) (bruttoinvestering)	-5,5	-4,2	-0,7	-0,9	-0,5	-3,6	-2,6	2,0	-5,3
Offentlig forvaltning (bruttoinvestering)	-5,1	22,5	-17,2	4,9	0,3	0,0	7,6	-0,5	0,6
Anskaffelser minus avhendelse av verdigjenstander	-7,7	-2,7	5,3	-3,4	-1,6	-4,7	-2,8	0,7	-0,9
Lagerendring og statistiske avvik	44,3	-11,5	-21,4	-39,9	2,3	42,3	-104,3	-663,8	218,4
Bruttoinvestering i alt	0,2	2,5	-1,6	-6,1	1,6	0,6	-5,0	2,5	-0,3
Innenlandsk sluttanvendelse	-0,8	1,6	-0,6	-1,7	0,4	0,1	-1,1	1,0	0,1
Etterspørsel fra Fastlands-Norge (ekskl. lagerendring)	-2,4	2,3	0,1	-0,8	-0,3	-0,1	0,5	0,4	-0,5
Etterspørsel fra offentlig forvaltning	-1,1	4,7	-2,9	0,7	0,6	0,4	1,4	0,3	0,5
Eksport i alt	-0,1	-2,3	1,2	1,8	-3,0	-3,3	5,9	0,4	1,5
Tradisjonelle varer (eksport)	-6,6	3,3	-2,4	0,7	-5,8	6,5	1,3	2,6	-4,3
Råolje og naturgass (eksport)	3,1	-5,2	2,9	5,1	-4,1	-8,1	10,4	-1,1	5,2
Skip, plattformer og fly (eksport)	75,3	-38,1	34,5	87,5	65,4	-89,7	-28,3	336,8	-80,1
Tjenester (eksport)	0,1	-1,5	1,4	-4,8	0,8	0,5	2,5	0,2	1,7
Samlet sluttanvendelse	-0,6	0,3	0,0	-0,5	-0,8	-1,0	1,2	0,8	0,6
Import i alt	-0,9	3,3	-0,3	-4,1	-2,3	2,6	-2,0	0,2	0,6
Tradisjonelle varer (import)	-0,8	3,4	-3,3	-1,9	-3,2	3,7	-4,8	0,9	1,2
Råolje og naturgass (import)	81,7	-63,5	51,0	1,6	27,2	52,7	-10,4	-11,9	-47,5
Skip, plattformer og fly (import)	8,3	155,6	34,9	-45,3	-27,3	-22,7	-17,3	-6,6	-1,7
Tjenester (import)	-3,2	1,1	0,6	-3,2	0,0	0,6	3,3	-0,1	1,6
Bruttonasjonalprodukt, markedsverdi ¹	-0,4	-0,6	0,1	0,7	-0,3	-2,1	2,2	1,0	0,5
Bruttonasjonalprodukt Fastlands-Norge, markedsverdi ¹	-0,7	0,5	0,0	0,1	-0,4	0,3	0,3	-0,1	-0,1
Oljevirkosomhet og utenriks sjøfart ²	0,4	-4,5	0,2	2,7	-0,1	-10,5	9,8	4,9	2,8
Bruttoprodukt Fastlands-Norge, basisverdi	-0,3	0,4	0,1	0,1	-0,5	0,4	0,2	-0,2	-0,1
Fastlands-Norge utenom offentlig forvaltning (bruttoprodukt)	-0,3	0,4	0,2	0,2	-0,6	0,5	0,2	-0,5	-0,1
Industri og bergverk (bruttoprodukt)	-0,7	2,3	-1,4	1,3	-0,4	-1,3	1,4	-0,7	0,3
Annen vareproduksjon (bruttoprodukt)	0,2	-1,6	2,2	-0,2	-1,5	1,4	-0,4	-2,1	-1,3
Tjenester inkl. boligjenester (bruttoprodukt)	-0,4	0,6	-0,1	0,1	-0,4	0,5	0,1	0,0	0,1
Offentlig forvaltning (bruttoprodukt)	-0,3	0,4	0,0	0,0	-0,2	0,1	0,4	0,5	-0,1
Produktavgifter og -subsider	-3,2	1,3	-0,6	-0,3	0,3	-0,3	0,7	0,5	-0,5

¹ Bruttonasjonalprodukt er målt i markedsverdi, mens bruttoprodukt i næringer er målt i basisverdi.

² Omfatter utvinning av råolje og naturgass, rørtransport og utenriks sjøfart.

Kilde: Statistisk sentralbyrå